

"Səs" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

№ 089 (7014)

21 may 2024-cü il.
Qiyməti 60 qəpik

7

Azərbaycan-İran əməkdaşlığında dostluq körpüsü

2

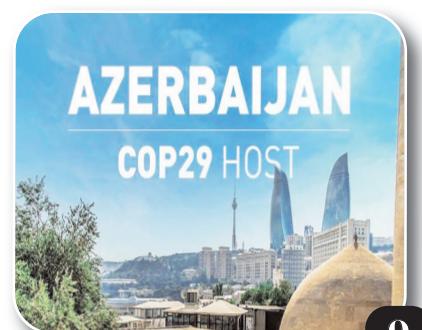
Prezident İlham Əliyev: "Bölgənin sabitliyi üçün, gələcək təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi üçün İran-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı önməli amildir"

iran
prezidentini
itirdi

8

"COP29-a ev sahibliyi
növbəti zəfərimizdir"

9

Arıqlamaq
istəyən oxusun!

9

Qalmaqal, intriga, içki

ABŞ Kongresində Respublikaçılardan Demokratlar
arasında qarşıdurma getdikcə daha radikal formalar alır

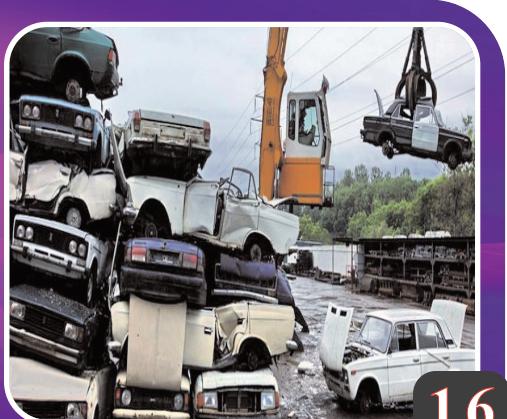

12

16

Köhnə
avtomobillər
dövriyyədən
necə çıxarıla-
caq?

16

Azərbaycan-İran əməkdaşlığında dostluq köprüsü

Prezident İlham Əliyev: "Bölgənin sabitliyi üçün, gələcək təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi üçün İran-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı önemli amildir"

Müstəqil dövlətimizin milli maraqlar principi-ləri əsasında həyata keçirdiyi xarici siyaseti nəticəsində ölkəmizin müstəqillik təməlinin sütunları daha möhkəmlənib. Suverenliyini və ərazi bütövlüyünü təmin etmiş Azərbaycanın bir çox dövlətlərlə münasibətlərin daha da dərinləşməsi, yeni strateji səviyyəyə çatdırılması üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən qarar, sənədlər qəbul edilib, layihərər reallaşdırıb ki, bu da dövlətlərərəsə əlaqələrin sürətlə inkişafına təkan verib. Əlbəttə ki, Azərbaycanla İran arasında münasibətlər təkcə qonşuluq bağları deyil, tarixi kök bağlılığıdır.

Mayın 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ve İran İslam Respublikasının Prezidenti Seyid İbrahim Rəisiniñ iştirakı ilə Araz çayı üzərində inşa edilmiş "Xudafərin" hidroqovsığının istismara verilməsi və "Qız Qalası" hidroqovsığının açılış mərasiminin keçirilməsi iki ölkə arasında tarixi bir hadisəyə çevrildi. "İran-Azərbaycan birlüyü, dostluğu sarsılmazdır. Heç kim bizim aramıza gire bilməz. Bu səyələr əbəsdir və biz bugünkü mərasimlə bunu bir daha sübut edirik", Bu sözləri Araz çayı üzərində inşa edilmiş "Xudafərin" hidroqovsığının istismara verilməsi və "Qız Qalası" hidroqovsığının açılış mərasimində çıxışı zamanı Prezident İlham Əliyev deyib.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan Respublikası ilə İran İslam Respublikasının dövlət sərhədində görüsü "Tarixi bir görüş"

kimi dəyərləndirib. "Biz ta qədimdən gələn ulu əcdadlarımızın arzularını indi həyata keçiririk. Əminəm ki, bundan sonra da iki qardaş xalq bir-biri ilə sıx təmasda yaşayacaq, quracaq, belə gözəl xariqələr yaradacaq", - deyə Azərbaycan Prezident diqqətə çatdırır. Ölkələrimiz arasında məhriliyən qonşuluq, qardaşlıq və dostluq münasibətlərinin inkişafını temin edən siyasetin töhfəsi olaraq uzun illərdə fəaliyyət göstərən Araz, Milli Muğan su anbarları və Araz Su Elektrik Stansiyasından sonra Araz çayı üzərində "Xudafərin" və "Qız Qalası" hidroqovsığları və su elektrik stansiyaları layihəsinin həyata keçirilməsi onu göstərir ki, Azərbaycan və İran səmərəli əməkdaşlıq imkanlarını uğurla davam etdirəcəkdir.

"ARAZİN İKİ SAHİLİNİ BİRLƏŞDIRƏN GÖZƏL BİR RƏMİZ LAYİHƏ"

"Xudafərin" hidroqovsığının istismara verilməsi və "Qız Qalası" hidroqovsığının açılış hər iki xalq və dövlət üçün çox əhəmiyyət kəsb edən bir layihənin icrasıdır. Bu bəndin suyundan həm içmək, həm də kənd təsərrüfatı sahəsində istifadə ediləcək, o cümlədən 40 min insan üçün burada iş yerləri yaranacaq. Bu su bəndini inşa edən mühəndislər dünya seviyyəsində tanınmış mühəndislərdir. Çünkü İran dünyada su bəndi tikmek sahəsində ilk dördlüyə daxil olan ölkələrdən biridir. Araz su bəndinin inşasından 50 il sonra bu bəndin tikilməsi ölkələrimiz arasında əlaqələri daha da inkişaf etdirəcək. Bunun Arazın iki sahilini birləşdirən gözəl bir rəmzi layihə olduğunu bildirən Azərbaycan Prezident suvarma, içməli su təc-

Azərbaycan-İran əməkdaşlığında dostluq köprüsü

Əvvəli-Səh-2

"İRAN VƏ AZƏRBAYCAN DÖVLƏTLƏRİ BU GÜN COX GUCLÜ BİRGƏ SİYASI İRADƏ GÖSTƏRİRLƏR"

"Bölgənin sabitliyi üçün, gələcək təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi üçün İran-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı önemli amildir" – deyə Prezident bildirib. Bu layihə dövlət rəhbərlerinin əzaqqorən siyasetinin mənətiqi nəticəsidir. Araz çayının su və energetika ehtiyatlarının birgə istifadəsini nəzərdə tutan hidroqovşaqların istismara verilməsi xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Su tutumu 1,6 milyard kubmetr olan "Xudafərin" və 56,75 milyon kubmetr su tutumuna malik "Qız Qalası" hidroqovşaqları, həmçinin hər bir terəf üçün ümumi qoyuluş gücü 140 Mvt olan "Xudafərin" və "Qız Qalası" su elektrik stansiyaları paritet əsasda ölkələrimizin maraqlarına xidmet etməklə Azərbaycan-İran təcrübəsində transsərhəd sulardan istifadənin örnəkləri olacaq. Bu layihə tekce Azərbaycana mövcud 252 min hektar torpaq sahəsi üzrə suvarmanın yaxşılaşdırılması və 12 min hektar yeni əkin sahələrinin suvarılması, illik 358 milyon kilovat-saat elektrik enerjisi istehsalı, 80 milyon kubmetr qaza qənaət imkanı yaradacaq.

"İŞGALDAN AZAD EDİLMİŞ TORPAQLARDA SON ÜC İL ƏRZİNDƏ 270 MEQAVAT GÜCÜNDƏ SU ELEKTRİK STANSİYALARI İNSA EDİLİB"

"Xudafərin" və "Qız Qalası" Şərqi Zəngəzurun "yaşıl enerji zonası" kimi inkişafının mühüm elementlərindən olmaqla bərabər, regional əməkdaşlıq əlaqələrinə də təkan verəcək. Stansiyaların qoşulacağı "Cəbrayıllı" enerji qoşşağı ölkəmizin Şərqi Zəngəzur və Naxçıvan bölgələri arasında yeni enerji bağantwortisina xidmət edəcək.

"Azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələri, elecə də Naxçıvan bölgəsi Azərbaycanda "yaşıl enerji" zonaları elan edilib. Bu bölgələr bizim ərazimizin təxminən 25 faizini təşkil edir. Bu bölgələrdə "yaşıl enerji" mənbələrinin yaradılması bütün bölge üçün fayda verəcək. İşğaldan azad edilmiş torpaqlarda son üç il ərzində 270 meqavat gücündə su elektrik stansiyaları inşa edilib. Bu stansiyaların istehsal gücünü 500 meqavata çatdırmaq üçün konkret programımız var və yaxın iki-üç il ərzində bu, həll olunacaq. Nezəre alsaq ki, İranla Azərbaycan arasında elektrik xətlərinin müasirləşdirilməsi artıq həll olunub və qarşılıqlı təchizat məsələləri də həll edilib, bu, ölkələrimiz və digər ölkələr üçün də fayda getirəcək layihələr olacaq", - deyə Prezident bildirib.

Bu layihələr, "yaşıl enerji" sahəsində ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilmesi üçün yeni perspektivlər vəd edir. "Xudafərin" və "Qız Qalası" ölkələrimiz üçün ekoloji, enerji, iqtisadi əhəmiyyət daşıyan infrastruktur layihələri olmaqla bərabər, bölgədə inkişafa, təhlükəsizliyə, dostluğa xidmət edən uzunmüddətli əməkdaşlıq köprüsüdür.

"İRANLA AZƏRBAYCAN ARASINDAKI YÜKDAŞIMALARIN ARTIMI 50 FAİZDƏN ÇOXDUR"

Azərbaycan Prezident çıxışında Azərbaycan və İranın bütün beynəlxalq təşkilatlarda, üzv olduları təşkilatlarda bir-birlərini dəsteklədiklərini diqqətə çatdırıb: "Qoşulmama Hərəkatında, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında, ECO-də və BMT-də bir-birimizə dəstək vermək, eyni zamanda, öz siyasetimizi, öz niyyətimizi ifade edirik.

Bizi birləşdirən layihələrinə arasında təbii ki, neqliyyat layihələri xüsusi rol oynayır. Bu gün nəinki ölkələrimiz üçün, daha geniş coğrafiya üçün böyük əhəmiyyət daşıyan Şimal-Cənub Neqliyyat Dəhlizinin yaradılması ilə əlaqədar birgə səylər göstərilib. Bu günde qəder göstərilən səylər artıq real layihələrə çevrilib". Bundan sonra həm İran ərazisində, həm Azərbaycan ərazisində müasir dəmir yolu infrastrukturunun yaradılması və modernləşdirilməsinin Şimal-Cənub Neqliyyat Dəhlizini dünyadan ən önemli neqliyyat damarına çevirəcəyini diqqətə çekib: "Şimal-Cənub Neqliyyat Dəhlizi üzrə keçən il yükdaşımaların həcmi 50 faizdən çox artıb, bu ilin üç ayında da artıb. Bütövlükde isə İranla Azərbaycan arasındaki yükdaşımaların artımı 50 faizdən çoxdur və bu, hələ başlanğıcındır, dəmir yolu tam istismara verilən-

dən sonra bu rəqəmlər daha da artacaq".

Dövlət başçısı bu gün Ağbənd istiqamətində yeni avtomobil köprüsünün tikildiyin də bildirib. "Bu köprü tikiləndən sonra o da Şimal-Cənub Neqliyyat Dəhlizinin bir hissəsi olacaq" – deyən Prezident bildirib ki, bölgədə sülhün və əminənanlığın carxası olan Azərbaycan sülhsever siyasetini uğurla reallaşdırır: "Bölgənin inkişafi bölgədəki ölkələrdə yaşayış xalqların iradəsi ilə təmin edilmelidir. Qeyri-regional ölkələrin bizim işlərimizə müdaxiləsi qəbul edilməzdir. Biz Azərbaycan olaraq bütün ölkələrlə əlaqələri qarşılıqlı hörmət, bir-birinin işinə qarışmamaq və qarşılıqlı mənfəət əsasında qururuq və bundan sonra da quracaq".

Şəhərin Prezident Azərbaycanın azad edilmiş torpaqlarında bu gün çox genişliyəsi neqliyyat layihələrinin həyata keçirildiyini də bildirib: "Avtomobil yolları, hava limanları, dəmir yolu Ağbənde qəder çəkilir və yaxın gələcəkdə istismara veriləcək. Beləliklə, biz birgə səylərlə həm ölkələrimizin gələcək inkişafını, eyni zamanda, bir çox ölkələrin neqliyyat təhlükəsizliyini təmin edəcəyik".

"BÖLGƏNİN İNKİŞAFI BÖLGƏDƏKİ ÖLKƏLƏRDƏ YAŞAYAN XALQLARIN İRADƏSİ İLƏ TƏMİN EDİLMƏLİDİR"

Azərbaycan-İran arasında bir çox sahələrdə əlaqələr mövcuddur ki, bu da həm ölkələri gücləndirir, eyni zamanda, regional əməkdaşlıqla müsbət təsirini göstərir. "Ticarət dövriyyəsinin artırılması,

yeni birgə müəssisələrin yaradılması - bütün bunlar göz qabağındadır. Təbii ki, bütün planları həyata keçirmək üçün geləcəkdə də yaşadığımız bölgədə sülh, əminənanlıq, sabitlik olmalıdır", - deyən Prezident bildirib ki, bölgədə sülhün və əminənanlığın carxası olan Azərbaycan sülhsever siyasetini uğurla reallaşdırır: "Bölgənin inkişafi bölgədəki ölkələrdə yaşayış xalqların iradəsi ilə təmin edilmelidir. Qeyri-regional ölkələrin bizim işlərimizə müdaxiləsi qəbul edilməzdir. Biz Azərbaycan olaraq bütün ölkələrlə əlaqələri qarşılıqlı hörmət, bir-birinin işinə qarışmamaq və qarşılıqlı mənfəət əsasında qururuq və bundan sonra da quracaq".

Sözügedən nəhəng qurğuların açılışı və istismara verilmesi Azərbaycan-İran arasında münasiibətlərin daha da dərinləşməsinə töhfəsinə verəcəkdir. Bu görüş və mərasim İran-Azərbaycan əlaqələrinin tarixində gözəl, parlaq səhifə kimi qalacaq və layihə texniki nöqtəyi-nəzərdən əhəmiyyətli olmaqla yanaşı, iki xalqı, iki dövləti daha da sıx birləşdirəcək.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

"Regionda sülh üçün tarixi imkanlar yaranıb"

Prezident İlham Əliyev Latviya Seyminin sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev 20-mayın 20-de Latviya Seyminin sədrini Dayqa Mierinanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. Ölkələrimiz arasında ikitərəflili münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev dövlət başçıları səviyyəsində ve digər səviyyələrdə həyatə keçirilən qarşılıqlı səfərlərin əlaqələrimizin genişlənməsine töhfə verdiyini qeyd etdi. Azərbaycan Prezidenti parlamentlərə rəsmi əməkdaşlığı önemləndirdi.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün ve suverenliyinin təmin olunmasından sonra regionda sülh üçün tarixi imkanlar yaranıb. Azərbaycan Prezidenti Minsk qrupunun həmsədrlərinin fəaliyyətinə toxunaraq, onun hər hansı nəticəyə hasıl olmadığı, o zaman əra-

zilərimizin işgalının davam etdiyi vurguladı. Hazırda isə sülh gündəlinin irəli aparılması üçün çox yaxşı və əlverişli imkanların olduğunu deyən dövlətimizin başçısı sərhədlerin delimitasiyası və demarkasiyası istiqamətində de ikitərəflili proses çerçivəsində müsbət razılaşmaların əldə olunduğunu qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan bu münəaqışını həll etdi. Beləliklə, beynəlxalq münasibətlərde bir münəaqış öz həllini tapıb. Lakin, buna baxmayaraq, təessüf doğuran haldır ki, dünyada yeni münəaqış ocaqlarının formallaşması baş vermekdədir.

Dövlətimizin başçısı Dayqa Mierinanın Qarabağa səfərinə de toxundu.

Latviya Seyminin sədrini Qarabağa səfər etmək üçün onlara imkan yaradıldığından deyərək

Şuşada və Qarabağın digər yerlərində olduqlarını məmənluqla vurguladı.

Qonaq ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 30 illik müddəti ehətə etməsinə baxmayaraq, xalqlarımız arasında mədəni əlaqələrin tarixinin daha dərin köklərinin olduğunu dedi. Bu xüsusda o, 100 ildən de əvvəl latviyalı rəssam Yulie Straumenin Şuşada yaşadığını və orada müəllim işlədiyini, həmçinin onun Şuşada Azərbaycan xalçalarının kolleksiyasını yaratdığını məmənluqla xatırladı.

Dayqa Mierina COP29-un

Azərbaycanda keçirilməsi münasibətə təbriklərini çatdırıldı.

Dövlətimizin başçısı təbriklərə görə təşəkkürünü bildirdi, COP29-da iştirak etmək üçün Latviya Prezidentinin də ölkəmizə səfər edəcəyini dedi.

Görüşdə beynəlxalq təşkilatlar çerçivəsində ölkələrimiz arasında əlaqələrdən və qarşılıqlı dəstək-dən məmənluq bildirildi. Latviyanın BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvlüyüne namizədiyinin dəstəklənməsinə görə Azərbaycana bir daha minnətdarlıq ifadə olundu. Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı və

NATO arasında əməkdaşlığı Latviyanın göstərdiyi dəstek və ölkəmizin Avropa İttifaqına üzv olkələrin enerji təhlükəsizliyinə töhfəsi yüksək qiymətləndirildi.

Orta Dəhlizin inkişaf etdirilməsində Azərbaycanın rolü və region dövlətləri ilə birgə fəaliyyəti qeyd olundu.

Söhbət zamanı ölkələrimiz arasında kənd təsərrüfatı, turizm və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələlərinə toxunuldu, Latviyanın kənd təsərrüfatı sahəsində çox yaxşı təcrübəsinin olduğu bildirildi və bu sahədə Azərbaycan ilə əməkdaşlığı maraqlı ifadə edildi.

Dayqa Mierina: "Latviya şirkətləri də Qarabağda bərpa işlərində iştirak edə bilərlər"

Milli Məclisin sədrı Sahibe Qafarova ölkəmizdə rəsmi tövsiyədən sonra Latviya Seyminin sədrini Dayqa Mierinanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Azərbaycan parlamentinin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsində mətbuatlı açıqlamada deyilir ki, əvvəlcə Latviya Seyminin sədrini Milli Məclisin plenar iclas zalı ilə tanış olub. Sonra qonaqlar Milli Məclisədə Heydər Əliyev Muzeyində olublar, Dayqa Mierina Xatire kitabını imzalayıb.

Görüşdə qeyd olunub ki, 2018-ci ilde 100 illik yubileyləri ni qeyd etmiş Azərbaycan və Latviya bənzər tarixə malik dost və strateji tərəfdəş ölkələrdir. Bu gün ölkələrimiz arasında siyasi sahədəki six əməkdaşlıq iqtisadi, mədəni, elmi-texniki və humanitar sahələrdə də əlaqələrin daha da genişlənməsiనə öz müsbət təsirini göstərməkdədir.

Ölkəmizdən azad edilmiş ərazilərdə aparılan genişməqyaslı bərpa-quruculuq işləri, həmçinin "Ağlılı şəhər", "Ağlılı kənd" layihələrinin icrası barədə məlumat verən Milli Məclisin sədrini mina terrorunun keçmiş məcburi köcküknlərin öz doğma torpaqlarına geri qaytarılması prosesini ciddi ləngidən amillerdən olduğunu bildirib.

Azərbaycana ilk rəsmi səfərinin ölkələrimiz arasında diplomatik münasibətlərin yaradılmasının 30 illiyinə təsadüf etdiyini deyən Latviya parlamentinin sədrini ölkəmizə səfərini əlamətdar adlandırdı. Bu gün Prezident İlham Əliyevlə keçirdiyi görüş barədə məlumat verən qonaq görüşdə ikitərəflili əlaqələrin müxtəlif sahələrini ehətə edən əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi barədə fikir mübadiləsinin aparıldığını deyib. O, Latviyanın 2026-2027-ci illər üçün BMT TŞ-nin qeyri-daimi

üzvlüyü məsələsində Azərbaycanın birmənalı dəstəyinə görə təşəkkürünü bildirib.

Azərbaycana səfəri çerçivəsində Qarabağ regionuna səfərindən söz açan Latviya parlamentinin sədrini Füzuli və Şuşa şəhərləri ilə tanışlıq zamanı gördükleri barədə təessüratlarını bölüşüb. Deyib ki, bu səfər ərazidə yaşayan insanlarla görüşmək, danişmaq, Azərbaycan tarixinin ağır sehifələri, regionda baş verenlər barədə məlumat almaq baxımdan əhəmiyyətli oldu. O, Latviyanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü və suverenliyini daim dəstəklədiyini bildirib.

Görüşdə qeyd olunub ki, ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin qurulması 30 illik müddəti ehətə etse de, xalqlarımız arasında mədəni əlaqələrin tarixi daha dərindir. Seymin sədri 100 ildən de əvvəl latviyalı rəssam Yulie Straumenin Şuşada yaşadığını və orada müəllim işlədiyini, həmçinin onun Şuşada Azərbaycan xalçalarının kolleksiyasını yaratdığını xatırladı. Qonaq bu faktın onlar üçün xüsusi əhəmiyyətini qeyd edib.

Dayqa Mierina Qarabağa səfəri zamanı Azərbaycan dövləti terəfindən aparılan genişməqyaslı bərpa və quruculuq işlərinin də şahidi olduğunu söyləyib. O, Azərbaycanın regionda davamlı sülhün bərqrar olunması, delimitasiya-demarkasiya işlərinin aparılması, həmçinin ölkəmizin bölgədə aparılan genişməqyaslı quruculuq işlərindəki rolunu təqdir edərək deyib ki, gələcəkdə latviyalı şirkətlər də Qarabağda bərpa və yenidənqurma işlərində iştirak edə bilərlər. Söhbət zamanı Azərbaycanın COP29-a ev sahibliyi haqqında da fikir mübadiləsi aparılıb.

"Belarus ilə Azərbaycan arasında böyük əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur"

MÜNASİBƏT

Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun respublikamıza dövlət səfəri çerçivəsində vacib olan bir sıra məsələlər geniş müzakirə olundu". Bu sözləri SIA-ya açıqlamasında deputat Ceyhun Məmmədov deyib. O bildirib ki, qarşılıqlı fəaliyyətin perspektivləri baredə söhbət edildi: "Xüsusən də sənaye və kənd təsərrüfatında əməkdaşlığın genişləndirilməsinin zəruriliyi vurgulandı. Müzakirə olunan məsələlər ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin dərinləşdirilməsinə töhfə verəcəyi şübhəsizdir. Belarus ilə Azərbaycan arasında geniş əməkdaşlıq əlaqələri mövcuddur. Gələcəkdə iki ölkənin əməkdaşlığının yeni istiqamətlərini görəcəyik. Belə ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərimizin bərpasında da Belarus şirkətlərinin, müəssisələrinin fəal iştirakı gözləniləndi. "Belarus Prezidentinin işğaldan azad edilmiş Füzuliye və Şuşaya səfəri, bu ərazilərin bərpasında Belarus Respublikasının da iştirak etmək istəyi də bundan xəber verir. Dövlət başçılarının geniş tərkibdə keçirdikləri görüşlərin gedişində hərbi-sənaye kompleksində, kənd təsərrüfatında, nəqliyyatda əlaqələrin inkişafı məsələləri və ümumiyyətə, ölkələrimizin iqtisadiyyatının inkişafı üçün praktiki əhəmiyyət daşıyacaq bir çox məsələlər geniş şəkildə müzakirə olundu. Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun respublikamıza dövlət səfəri zamanı imzalanın mühüm sənədlər ikitərəflili münasibətlərin, əməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə təkan verəcəkdir. Hər iki ölkə bu münasibətlərin inkişaf etdirilməsi və daha geniş sahələri ehətə etməsi üçün birlikdə səy göstərəcəklər.

Söyüd Ağazadə

Böyük Qayıdış: Cəbrayıl ve Zəngilan yeni inkişaf dövründə

Dövlət başçısın Cəbrayıl və Zəngilan səfəri tarix haddisələrlə Azərbaycanın iqtisadi gücү, dinamik inkişafı işgaldən azad olunan ərazilərimizdə abadlıq-quruculuq işlərini sürətləndirir.

Prezident İlham Əliyev: "Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələri nəinki Azərbaycanın, Qafqazın, dünyanın ən gözəl yerlərindən biri olacaq - ən müasir, ən rahat, ən gözəl"

145 fərdi evin layihələndirilməsi və tikintisi nəzərdə tutulub.

2040-CI İLƏDƏK 4740 NƏFƏR ƏHALİ SARICALLI KƏNDINDƏ YAŞAYACAQ

Azərbaycan Prezidentinin Cəbrayıl rayonuna səfəri çərçivəsində Sarıcallı kəndində

44 günlük vətən müharibəsində Azərbaycan Zəfər qazandı. Vaxtılık "Qarabağ Ermənistandır", - deyən Ermənistən rəhbərliyi öz məğlubiyyətini qəbul etməyə məcbur olmuşdur ve 2020-ci ilin noyabrın 10-da kapitulyasiya aktı Ermənistən tərəfindən imzalandı. Əlbette ki, 30 ilə yaxın işgaldə olan torpaqların bərpası, yenidən qurulması vaxt və maliyyə imkanları tələb edir. Bu gün işgaldən azad olunan və üçüncü bayraqımız dalgalanan ərazilərimizdə müasir infrastruktur yaradılır. Məlumdur ki, 2026-ci ilədək dövrü əhatə edən "Böyük Qayıdışa dair I Dövlət programı"na müvafiq olaraq, işlər həyata keçirilir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin işgaldən azad olunan ərazilərə səfərləri çərçivəsində bir sıra məkanlarda təməlqoyma mərasimləri, yeni müəssisələrin və s. açılışı buralarda aparılan abadlıq-quruculuq işlərinin süretindən və davamlılaşan xəbər verir. İşgaldən azad edilmiş ərazilərdə yenidənqurma, abadlıq və quruculuq işlərinin aparılması məqsədi ilə bütün güclər səfərbər olunub və görülən işlərə dövlət başçımızın şəxşən nəzarət etməsi, onu deməye əsas verir ki, tezlikle işgaldən azad edilən ərazilərimiz cənnətə çevriləcək.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışlarını birində bildirdiyi kimi, "Qarabağ

ve Şərqi Zəngəzur bölgələri nəinki Azərbaycanın, Qafqazın, dünyanın ən gözəl yerlərindən biri olacaq - ən müasir, ən rahat, ən gözəl". Bu ərazilərdə görülən işlər bu fikirləri bir daha təsdiqləyir.

İşgaldən azad olunan digər ərazilərimiz kimi, bu gün Cəbrayıl şəhəri yeni dövrünü yaşıyır. Məlumdur ki, Cəbrayıl rayonu 1993-cü il avqustun 23-də Ermənistən Silahlı Qüvvələri tərəfindən işğal edilmişdi. Ermenilər işğal müddətində Cəbrayıl şəhərini və rayonun kəndlərini dağıdıb, mədəni, tarixi, dini abidələri, qəbiristanlıqları yerlə bir edib, ekoloji terror töredib. Rayon ərazisində olan 72 ümumtehsil məktəbi, 8 xəstəxana, 132 tarixi abidə, 150 mədəniyyət ocağı, 100-ə yaxın kənd işğal zamanı erməni vandalları tərəfindən vəhşicəsinə dağıdırılıb. Azərbaycan Ordusunun sentyabrın 27-də başlanan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsində aparılan uğurlu döyüş əməliyyatları ilə Cəbrayıl şəhəri erməni işğalından azad edilib. Onu da qeyd edək ki, Cəbrayıl şəhəri işgaldən azad olan ilk şəhər kimi tarixə düşdü. Erməni vandalları, təcavüzkarları tərefindən dağıdırılmış əraziləri yenidən qurmaq böyük güc, potensial və zaman tələb edir. Bu gün Cəbrayılda coxsayılı bərpa və quruculuq işləri görülmüş, bu işlər bu gün de sürətlə davam etməkdədir.

KARXULU KƏND SAKİNLERİ ÜÇÜN 940 FƏRDİ EV TIKİLƏCƏK

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin mayın 18-də Cəbrayıl rayonuna səfəri bir sıra hadisərlərə tarixin yadına köcdü. Ve Cəbarılın işqli gələcəyi üçün təməllər qoyuldu. Dövlət başçımız tərəfindən rayonun Karxulu kəndinin teməli qoyuldu. Cəbrayıl rayonunun inzibati ərazi-sinə daxil olan Karxulu kəndi şimaldan Əhmədbəyli-Horadız-Mincivan-Ağbənd avtomobil yolu, cənubdan və cənub-şərqdən Horadız-Ağbənd dəmir yolu xətti, cənub-qərbədən və qərbədən Soltanlı kəndi ilə əhatə olunub. Baş planda kəndin ümumi sahəsi 330 hektar təşkil edir. 2040-ci ilədək 4740 nəfər əhalili üçün 1185 fərdi evin və bir neçə mərtəbəli bloklu binaların layihələndirilməsi nəzərdə tutulur. Burada inzibati bina, klub-icma, ailə və idman sahələri, mərkəzləri, ticarət və məişət xidməti binası, kiçik sahibkarlıq obyektləri inşa olunacaq. Bundan başqa, Baş planda müvafiq olaraq, kənddə əhalinin tələbatına uyğun iki tam orta məktəb və dörd uşaq bağçası tikiləcək. 2026-ci ilədək dövrü əhatə edən "Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Programı"na müvafiq olaraq, birinci mərhələdə layihələndirilən ərazinin sahəsi isə 104 hektardır. Bu mərhələdə kəndə 1016 sakının köçürülməsi üçün 242 fərdi ev inşa olunacaq.

nin təməlini qoypub. Sarıcallı kəndi şimaldan yeni salınan Əhmədbəyli-Horadız-Mincivan-Ağbənd avtomobil yolu, şimal-şərqdən Şükürbəyli kəndi, cənubdan və cənub-şərqdən Horadız-Ağbənd dəmir yolu xətti, cənub-qərbədən və qərbədən Soltanlı kəndi ilə əhatə olunub. Baş planda kəndin ümumi sahəsi 330 hektar təşkil edir. 2040-ci ilədək 4740 nəfər əhalili üçün 1185 fərdi evin və bir neçə mərtəbəli bloklu binaların layihələndirilməsi nəzərdə tutulur. Burada inzibati bina, klub-icma, ailə və idman sahələri, mərkəzləri, ticarət və məişət xidməti binası, yanğınsöndürme deposu, aqro-texniki park, mərasim evi, kənd bazarı, kiçik sahibkarlıq obyektləri tikiləcək. Bundan başqa, əhalinin tələbatına uyğun iki tam orta məktəb və 4 uşaq bağçasının layihələndirilməsi də nəzərdə tutulur. Ümumiyyətlə, bu yaşayış məntəqəsində əhalinin məşğulluluğunun təmin edilməsi də diqqət mərkəzində olacaq.

2026-ci ilədək dövrü əhatə edən "Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Programı"na müvafiq olaraq, birinci mərhələdə layihələndirilən ərazinin sahəsi isə 104 hektardır. Bu mərhələdə kəndə 1016 sakının köçürülməsi üçün 242 fərdi ev inşa olunacaq.

Böyük Qayıdış: Cəbrayıl ve Zəngilan yeni inkişaf dövründə

Əvvəli-Səh-5

MAŞANLIDA 944 ŞAKİN ÜÇÜN 236 FƏRDİ EV

Təməli qoyulan kəndlər sırasında Cəbrayıl rayonunun Maşanlı kəndi də olub. Dövlətimizin başçısı kəndin təməlini qoyub. 2040-ci ilədək kəndin layihələndirilən ərazisi 157,54 hektar olacaq. Həmin müddətde kənddə 2360 sakin üçün 590 fərdi evin layihələndiriləsi, eləcə də tikintisi nəzərdə tutulub. Kənddə əhalinin məşğulluluğunun temin edilmesi üçün də hər cür şərait yaradılacaq. Bu kənddə də inzibati bina, klub-icma, idman sahələri, həkim məntəqəsi, mərasim evi, bazar kompleksi, ticarət, ictimai-işə, kiçik sahibkarlıq obyektlərinin layihələndiriləsi planlaşdırılır. Bundan başqa, Baş plana əsasən, kənddə tam orta məktəb üçün bina və iki uşaq bağçasının tikintisi nəzərdə tutulub. Kəndin salınmasının birinci mərhəlesi üçün 50 hektar yer ayrılib. Bu mərhələdə 944 sakin üçün 236 fərdi ev tikiləcək.

“AĞALI” KƏNDINDƏ “AĞALI” HOTELİ

Təməli qoyulan kəndlərə yanaşı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mayın 18-də Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində “Ağalı” hotelinin açılışında iştirak ediblər. “Ağalı” hoteli Zəngilan şəhər mərkəzindən 20 kilometr məsafədə, Həkəri çayı vəsítəsilə yaradılmış sənəi gölün sahilində yerləşir. Hotelin binası üç mərtəbədən ibarətdir. Birinci mərtəbədə qonaqları foye və rahat gözləmə zonası qarşılıyor. Foyenin sağ və sol hissələrində restoranlar fəaliyyət göstərəcək. Birinci mərtəbənin sağ qandasında 60 nəfərlik tədbir otağı, həmçinin işguzar görüşlər üçün 20 nəfərlik iclas zalı mövcuddur.

İşgaldən azad olunmuş ərazilə-

rimiz tarixi-mədəni dəyərləri ilə yanaşı, füsunkar təbiətə, yeraltı və yerüstü sərvətlərə, geniş turizm imkanlarına malikdir. Bölgədə mülacəvi turizm, istirahət turizmi, ekoturizm və turizmin digər növlərinin inkişaf etdirilməsi üçün böyük imkanlar var. Bu ərazilərin turizm potensialının səmərəli istifadəsi, regionun rəqabət qabiliyyəti turizm məkanına çevriləməsi üçün geniş tədbirlər həyata keçirilir. Bu baxımdan Füzuli və Zəngilanda tikilən, Laçında tikintisi davam edən beynəlxalq hava limanları azad edilən ərazilərimizin turizm potensialının reallaşmasına, turistlərin cəlb olunmasında mühüm rol oynayacaq.

Əlbəttə ki, işgaldən azad olunan ərazilərimizdə infrastruktur layihələr, yeni yolların çəkilişi, yaşayış yerlərinin təməlinin qoyulması, iaşə müəssisələrinin açılışı və s. plnli şəkildə ərazilər əsasında həyata keçirilir. Məqsəd insanların rahatlığını və firavanişinin təminatıdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "AzerEnerji" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin "Zəngilan" və "Şayifli" Su Elektrik stansiyalarının açılışlarını etmesi ərazilərdə görülen işlərin planlı şəkildə həyata keçirilməsinə söykənir. İşgaldən azad edilən ərazilərdə yaşı enerji zonasının yaradılması, rayonların karbonsuz zonaya çevriləməsi ilə bağlı Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq Oxçuçayın Zəngilan rayonunun ərazisindən keçən hissəsində hər birinin gücü 10,5 meqavat olmaqla dörd yerde ümumi gücü 42 meqavat olan "Zəngilan" Su Elektrik stansiyaları silsiləsi layihələndirilərək qısa vaxt ərzində tikilib. İşgaldən azad edilən ərazilərdə ən böyük silsile su elektrik stansiyası olan Zəngilan silsilesindən "Cahangirbəyli" SES 2023-cü ilə Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə istismara verilib. "Şayifli" və "Zəngilan" SES-lər açılışa hazır

veziyyətə gətirilib, "Sarıqışlaq" SES-də isə işlər başa çatdırılıb.

Araz çayının sol qolu olan Oxçuçay üzərində inşa edilən SES-ləri su ilə temin etmek üçün deniz seviyyəsindən 600 metr yüksəklikde baş suqəbuləcidi qurğu tikilib. Hər birinin gücü 10,5 meqavat olmaqla ümumi gücü 21 meqavat olan "Zəngilan" və "Şayifli" SES-lər üçün maşın zalları tikilib. Yaşı enerji zonası konsepsiyasına uyğun olaraq, ekoloji cəhətdən təmiz enerji istehsal edəcək "Zəngilan" və "Şayifli" SES-lərə rəqəmsal qaydada məlumatların axını mərkəzə ötürülərək yanaşı, məsafədən idarəedilmesi təmin olunub. Hər iki SES-lərdə il ərzində hər birində 30 milyon kilovat-saat olmaqla, ümumilikdə 60 milyon kilovat-saat yaşı enerji istehsal ediləcək və bununla da 14 milyon kubmetr qaza qənaət edilməklə yanaşı, atmosferə atılan karbon qazının (CO₂) həcmi 28 min ton azalacaq.

ZƏNGİLƏN MƏSCİDİNƏ VERİLƏN YENİ HƏYAT

Zəngilanda görülen işlər bunula bitmir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mayın 18-də Zəngilan məscidinin de açılışında iştirak ediblər. Məlumudur ki, Ermənistan 30 illik işğal dövründə əzəli Azerbaycan torpaqlarında olan bütün dini abidələrimizə qarşı vəhşiliklə tövərib. Ermənilər şəhər və rayonlarında yaşayış və inzibati binaları, bütün infrastrukturu dağıdıb, təbii sərvətlərimizi talan edib, bu ərazilərdəki dini, tarixi, mədəniyyət abidələrimizi vandalizm aktlarına məruz qoyub. O cümlədən Zəngilan rayonundakı tarixi, dini, mədəniyyət abidələrimiz erməni təcavüzünün qurbanları sırasındadır. Burada da müqəddəs ocaqlarımız ermənilər tərəfindən dağıdılib, təhqir edilib. İşğal dövründə Zəngilan şəhərindəki

Rəcəb Tayyib Ərdoğan Prezident İlham Əliyevə zəng edib

Mayın 20-de Türkiye Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə zəng edib. Telefon səhbəti zamanı Türkiyə-Azərbaycan əlaqələri, regional və global proseslər müzakirə olundu.

Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh prosesinin müsbət istiqamətdə irəliləməsində mən-nunluğunu ifadə etdi və Türkiyənin prosesi yaxından izlədiyini bildirdi.

Türkiyə Prezidenti bölgədə təmin olunacaq ədalətli və davamlı sühən həm Azərbaycan, həm Ermənistan, eləcə də bölge ölkələri üçün yeni bir mühit yaradacaqını vurğuladı.

Səhbət zamanı gələcək əməkdaşlıq haqqında fikir mübadiləsi aparıldı.

tarixi məsciddən tövlə kimi istifadə olunub. XIX əsrde inşa edilmiş və memarlıq abidəsi kimi inventarlaşdırılan məscid dağıdılib, ilkin görkəmini 70 faizə qəder itirib. İşğal altında olan ərazilərimiz azad edildikdən sonra Qarabağdakı tarixi, dini və mədəniyyət abidələrinin bərpası layihələri çərçivəsində Zəngilan məscidində bərpə-tikinti işlərinə başlanılmışdır. Yerli və xarici ekspertlərdən ibarət işçi qrup məscidin mövcud binasında qıymətləndirmə aparıb və buna əsasən binanın konservasiyasına qərar verilib.

QARABAĞ VƏ ŞƏRQİ ZƏNGİZURDA YOL INFRASTRUKTURU

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən Zəngilan şəhərinin daxili yol-kommunikasiya şəbəkesinin təməlinin qoyulması bu ərazilədə aparılan abadlıq-quruculuq işlərinin davamlığına söykənir. Layihə üzrə şəhərdaxili yolların ümumi uzunluğu 31 kilometrdir. Layihənin birinci mərhələsində ümumilikdə 17,14 kilometr uzunluğunda yollar salınacaq. İki və dörd hərəkət zolaqlı bu yolların eni 18-34 metr olacaq. Yolboyu velosiped və piyada zolaqları yaradılacaq, yaşıllıqlar salınacaq. Dövlətimizin başçısına Horadız-Zəngilan avtomobil yolu təməlini təqdim etdirilib. Ermənilərin xarabaliqə çevirdiyi məkanlarda yeni yollar çəkilir, dayanıqlı və davamlı iqtisadi fəaliyyətin təmin edilməsinə yönəldilən infrastruktur layihələri reallaşır, tarixi-mədəniyyət və dini abidələrimiz təmir və bərpə olunur. Su, qaz, elektrik təsərrüfatlarının bərpası ilə bağlı işlər uğurla davam etdirilir.

Zümrüd BAYRAMOVA

Siyasi dialoq sabitliyin təminatıdır

Azərbaycanda siyasi sabitliyin və milli birliyin və demokratik proseslərin təminatçısı olan siyasi dialoqun qurulması və həyata keçirilməsi dövlət siyasetinin başlıca vəzifələrindəndir. Siyasi dialoq mühitinin təşviqi, bəzi siyasi, iqtisadi layihələrin icrası və problemlərin həlli ilə bağlı müxalifət nümayəndələri ilə birgə müzakirə edilməsi artıq ölkəmizin siyasi reallığının ayrılmaz hissəsinə çevrilib.

Bu səbəbdən vaxtaşırı olaraq ölkəmizdə fəaliyyət göstərən və Ədliyyə Nazirliyi tərefindən dövlət qeydiyyatına alınan siyasi partiya rəhbərləri ilə görüşlər və müxtəlif məsələlərlə bağlı müzakirələr aparılır. Söz yox ki, bu ənənə Prezident İlham Əliyevin apardığı siyasetin tərkib hissəsidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ölkədə siyasi dialoq mühitinin inkişaf

Siyasi partiyalar arasında keçirilən dialoq sağlam mühitin formalaşmasına, ölkənin inkişafına mühüm töhfədir

Esiyasi partiyaların cəmiyyətdə artan rolunu ölkəmizdə formallaşmaqda olan yeni siyasi konfiqurasiyanın əsas elementlərindən biri kimi xüsusi vurgulayaraq təşkil olunmuş görünüşün, həmçinin siyasi partiyaların mövcud potensialının dövlət siyasetinin və ictimai münasibətlərin daha da inkişafına yönəldilməsi imkanlarının genişləndirilməsinə xidmet etdiyini bildirib. Ə.Vəliyev sağlam əməkdaşlığı, milli həmrəyliyin sabitliyi və dayanıqlı inkişafı təmin edən amillərdə olduğunu diqqətə çatdırıb.

Konstruktiv müzakirələr şəraitində keçirilən görüşdə müxtəlif

dövlət orqanlarının nümayəndələri çıxış edərək "Siyasi partiyalar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn məsələlər barədə təmsil etdikləri orqanların aidiyəti üzrə gördüyü işlər barədə məlumat veriblər. Ədliyyə Nazirliyinin nümayəndəsi siyasi partiya üzvlərinin reyestrinin aparılması, siyasi partiyalarla iş üzrə fərdi kabinet-dən istifadə, qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət, Maliyyə Nazirliyinin nümayəndəsi siyasi partiyalarda mühəsibat uço-tunun aparılması, siyasi partiyalarla dövlət maliyyə yardımının ayrılması, Mərkəzi Seçki Komissiyasının nümayəndəsi siyasi partiyaların maliyyə hesabatı, siyasi partiyalar tərəfindən ianələrin qəbul olunması, Hesablama Palatasının nümayəndəsi ise siyasi partiyalara dövlət büdcəsində ayrılmış maliyyə yardımının xərcənməsinin yoxlanılması kimi məsələlərə aydınlıq getiriblər.

Görüş də Yeni Azərbaycan Partiyası, Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyası, Ana Vətən Partiyası, Ədalət, Hüquq, Demokratiya Partiyası, Böyük Quruluş Partiyası, Demokratik İslahatlar Partiyası, Vəhdət Partiyası, Azərbaycan Demokratik Maarifçilik Partiyası, Milli Cəbhə Partiyası, REAL Partiyası, Haqq Ədalət Partiyası, Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyası, Azərbaycan Ümid Partiyası, Azərbaycan Demokrat Partiyası, Azərbaycan Xalq Partiyası, Böyük Azərbaycan Partiyası, Ədalet Partiyası, Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyası, Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyası, AĞ Partiyası, Azad Vətən Partiyası, Müasir Məsavat Partiyası, Gələcək Azərbaycan Partiyası, Yeni Zaman Partiyası və Müsavat Partiyası iştirak ediblər.

Ümummilli məsələlərdə həmrəylik mühiti təşviq olunur

Görüşdə çıxış edən Prezident Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyəti ilə əlaqələr şöbəsinin müdürü Ədalət Vəliyev dövlət siyasetində demokratik prinsip və dəyərlərə daim sadiq qalan Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə ölkədə davamlı olaraq müxtəlif siyasi qüvvələr arasında konstruktiv əməkdaşlıq, sağlam siyasi dialoq və ümummilli məsələlərdə həmrəylik mühitinin təşviq olunduğunu bildirib, bu istiqamətdə iniyədək görülmüş coxsayılı işlər barədə ətraflı məlumat verib. Prezident Administrasiyasının şöbə müdürü

nın təmsilçiləri tərefindən siyasi partiya nümayəndələrinin coxsayılı suallarının cavablandırılması və müzakirələrlə davam edib.

Siyasi partiya təmsilçiləri tədbirin çox faydalı olduğunu bildirirlər

Diqqətənəkən məqam ondan ibarətdir ki, siyasi dialoq mühitinə keçirilən görüş siyasi partiyaların təmsilçiləri tərefindən müsbət qarşılığın. İştirakçılar bu qəbildən ənənə əməkdaşlığı tədbirlərin mütmədi təşkili-nin və hər bir siyasi qüvvənin belə təşəbbüslerde fəal iştirak etməsinin faydalı olacağını diqqətə çatdırıblar. Görüş və görüşdə müzakirə olunan mələlər barədə öz mövqəni bildirən ReAl partiyasının icra katibi Natig Cəfərli Prezident Administrasiyasının müvafiq şöbəsine maraqlı tədbir təşkil etdiyi üçün təşəkkürünü ifadə edib və belə tədbirlərin təşkil edilməsinin çox faydalı olduğunu qeyd edib:

"PA-nın Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyəti ilə əlaqələr şöbəsinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə ölkədə fəaliyyət göstərən siyasi partiyaların rəhbərləri ilə görüş keçirildi. Görüşdə MSK, Hesablama Palatası və Maliyyə və Ədliyyə Nazirliklərinin nümayəndələri də iştirak edirdi. İlk növbədə PA-nın müvafiq şöbəsinə maraqlı tədbir təşkil etdiyi üçün təşəkkür edirəm, ümumiyyətlə, belə tədbirlər çox faydalıdır. İştirakçı sayı çox, vaxt isə mehdud idi, rəsmi açılış və çıxışlardan sonra REAL Sədri və Siyasi

Komitənin üzvü Mahmud bəy tədbirdə qalsa da, təessüf ki, vacib məsələyə görə mən çıxmamı oldum". Azərbaycan Xalq Partiyasının sedri Pənah Hüseyn isə bildirib ki, tədbirdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən, dövlət qeydiyyatında olan 26 siyasi partiyadan 25-nin nümayəndələri təmsil olunmuşdu: "Prezident Administrasiyası əməkdaşlarından əlavə AR Ədliyyə Nazirliyinin, Maliyyə Nazirliyinin, Mərkəzi Seçki Komissiyasının və Hesablama Palatasının bu sahəye məsul rəhbər işçiləri iştirak edirdilər və məruzə etdilər. Habelə tədbirdə iştirak edən 25 siyasi partidan 20-nin təmsilçisi çıxışlar etdi. Çıxışlarda tədbirin konkret mövzusu ilə yanaşı ölkənin siyasi həyatının, qarşılıqlı siyasi fəaliyyətlərin aktual problemlərinin daha geniş spektri əhatə edildi. Ümumilikdə tədbir 4 saatdan çox çəkdi. Mənim rəyime görə istər siyasi, istərsə də maarifləndirici

İLHAM ƏLİYEV

iran prezidentini itirdi

Ebrahim Raisinin helikopter qəzası çoxlu suallar yaradır

İranda baş verənlər heç kimin proqnozlaşdırı bilmədiyi bir hadisə olaraq dünyanın manşet xəbərinə çevrildi. Azərbaycana tarixi səfərdən sonra vətənə qayıdan ölkə prezidenti Ebrahim Raisinin helikopteri çətin hava şəraitində İranın şimal-qərbindəki ucqar dağlıq ərazidə qəzaya uğradı. Regional və qlobal siyasetin daha çox bağlı olduğu Yaxın Şərqdə nüfuzlu başçısı ilə hava insidenti global informasiya məkanını partladı.

Ebrahim Raisinin öldürülmesi ilə bağlı fərziyyələr İranda hakimiyyətin davamlılığı və Tehranin ölkə daxilində əvvəlki sərt xəttini və Qərblə konflikt münasibətlərini qoruyub saxlamaq imkanını gündəmə getirib.

Helikopterin qəzaya uğradığı yerde axtarış-xilasetmə işlərinə əlverişsiz hava şəraiti - yağış və qalın duman mane olub. Bazar günü axşam saatlarında İranın Şərqi Azerbaycan əyalətinin Azərbaycanla həmsərhəd olan İranın Culfa şəhəri yaxınlığında, Tehrandan 600 km şimal-qərbdə İran prezidenti Ebrahim Raisinin olduğu helikopter qəzaya uğrayıb.

Dünya mediasında İran prezidentinin helikopterinin "sərt enisi" ilə bağlı ilk qısa məlumatın yayılmasından dərhal sonra hadisə etrafında bir müddət məlumat vakuumu yarandı, çünkü zərərçəkənlərin, ya da hadisə şahidlərinin olmaması əvvəlce baş verenlərin yalan olduğunu öne çıxardı, tərəddüd edənlər daha çox oldu. Axtarışların aparılmasında ciddi çətinliklər, pis hava şəraiti - yağış və qalın duman xilasetmə işlərini xeyli çətinləşdirdi.

Əvvəlcə dəqiq məlum olan o idi ki, İran nümayəndə heyəti Azərbaycandan üç helikopterle uçub. Dövlət başçısından başqa, onun tərkibinə İranın xarici işlər naziri Hüseyin Əmir-Abdollahian, energetika naziri Əli Əkbər Mehrabian, yollar və şəhərsalma naziri Mehrdad Bəzrpaş, Şərqi Azerbaycan vilayətinin qubernatoru Malik Rəhmeti və Təbriz məscidiñ imamı Ayetullah Əl-Haşimi daxil olub. İformasiya pauzasından bir az sonra Ebrahim Raisinin xəsarət almadığı və hətta qəza veriləyəndən sağ-salamat düşərək avtomobil kortejinin bir hissəsi olaraq Təbrizə getməyi bacardı.

Əyalət mərkəzi Təbriz şəhərinə 8 təcili yardım maşını yola düşüb. Xilasetmə əməliyyatını İran Qızıl Aypara Cəmiyyətinin rəhbəri Pir Hüseyin Kolivənd koordinasiya edib. Türkiyənin Fövqəladə Halların idarə olunması Agentliyinin məlumatına görə, Ankara təbii felakət yerine öz alpinistlərini və xüsusi texnikasını göndərib.

Lakin xilasetmə işləri güclü duman, qəza yerinə girişə təmin edən yolların olmaması və qaranlığın başlaması səbəbindən çətinləşib. Bu baxımdan, əsas sual - dövlət başçısı sağ qala bilibmi - cavabsız qalıb və onun xilasına olan ümidi getdiçə tükənib. Günün birinci yarısında İran prezidentinin etrafındakı informasiya mənzərəsi faciəvi nəticədən xəber vermədən tamamilə fərgili görünürdü.

xəbərlər çox ciddi narahatlıq doğur".

Yeni fövqəladə hökumətin formalasdırılmasının başlanması və İslam Respublikası vətəndaşlarını qəzada helikopterde olan liderlər üçün dua etməyə çağırduğu barədə təsdiqlənməmiş məlumatlar ortaya çıxdı. Helikopterin qəzaya uğradığı yer dəqiq müəyyən edildikdən sonra - Uzi kəndinin (Şərqi Azerbaycan eyaletinin ən əlçatılmaz yerlərindən biri) ərazisine 40-dan çox xilasetmə qrupu və axtarış itləri ilə birlikdə 15 qrup yollandı.

Əyalət mərkəzi Təbriz şəhərinə 8 təcili yardım maşını yola düşüb. Xilasetmə əməliyyatını İran Qızıl Aypara Cəmiyyətinin rəhbəri Pir Hüseyin Kolivənd koordinasiya edib. Türkiyənin Fövqəladə Halların idarə olunması Agentliyinin məlumatına görə, Ankara təbii felakət yerine öz alpinistlərini və xüsusi texnikasını göndərib.

Lakin xilasetmə işləri güclü duman, qəza yerinə girişə təmin edən yolların olmaması və qaranlığın başlaması səbəbindən çətinləşib. Bu baxımdan, əsas sual - dövlət başçısı sağ qala bilibmi - cavabsız qalıb və onun xilasına olan ümidi getdiçə tükənib. Günün birinci yarısında İran prezidentinin etrafındakı informasiya mənzərəsi faciəvi nəticədən xəber vermədən tamamilə fərgili görünürdü.

Bazar günü şəhər saatlarında

Azərbaycanla sərhədə gələn İbrahim Rəisi burada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə birlikdə "Xudafərin" SES-in istifadəyə verilməsi mərasimində və Araz çayı üzərində tikilmiş "Qız-Qalası" SES-in açılışında iştirak edib. Mərasimde çıxış edən iranlı həmkarını helikopteri qəzaya uğramadan əvvəl görən sonuncu xarici dövlət başçısı olan Azərbaycan Prezidenti Araz çayında su qurğusunun açılışını iki qonşu ölkə üçün tarixi hadisə adlandırib. İlham Əliyev çıxışında Cənubi Qafqazda siyasi vəziyyət, Ermenistanla çətin danışıqlar prosesi, elecə de kəskin böhran yaşayan və son günler normallaşan, hətta isinişen Bakı-Tehran münasibətləri ilə bağlı bir neçə bəyanatlar verib. "Regionun inkişafı regionda yaşayan xalqların iradəsi ilə təmin edilməlidir. Qeyri-regional ölkələrin bizim işlərimizə müdaxiləsi qəbul edilməzdir. Əger kimse - buradan minlərlə kilometr aralıda yerləşən ölkələrin rəhbərləri bu regionda hansısa nəticələrə nail olmaq istə-

hədə tarixi səfəri dramatik şəkildə başa çatdı.

Insidentle bağlı nəşrlərin üçüncü dalğası mediada bunun pis hava şəraiti, pilot səhvi və ya helikopterin texniki nasazlığı ilə deyil, İsrail və İsrailin də daxil olduğu xarici qüvvələrin, o cümlədən Birleşmiş Ştatların sui-qəsəndində qaynaqlana biləcəyinə dair "sui-qəsəd nəzəriyyələri" oldu. Bu arada, 2021-ci ildə prezident seçilən 63 yaşlı İbrahim Rəisinin vəfat etməsi ilə bağlı fərziyyələr onun varisi və Tehranin əvvəlki sərt xəttini ölkə daxilində və Qərblə ziddiyətli münasibətlərdə saxlama ehtimalını gündəmə gətirib.

Hakimiyyətin zirvəsində İranın Ali Dini Rəhbəri Ayetullah Xameneinin prezidentdən yuxarı dayandığı mürəkkəb dini-dünyəvi hakimiyyət sistemini nəzəre alsaq, ölkə yaxın gelecdə sarsıntıların qarşısını ala bilecek kimi görünür. Vitse-prezident Mohammad Mokhber Rəisinin siyasi varisi ola bilər. Bununla belə, ekspertlərin fikrincə, İran gelecdə varislik

yirlərsə, qoy bizimlə danışınlar. Yersiz və lüzumsuz müdaxilə bu günə qədər heç bir fayda getirməyib və getirməyəcək", - deyə İlham Əliyev bildirib.

Azərbaycan Prezidenti, "İran-Azerbaycan dostluğu və qardaşlığı geləcəkdə regionda sabitliyin və təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsində mühüm amildir. Üzv olduğumuz bütün beynəlxalq təşkilatlarda biz bir-birimizi dəstəkləyirik və bundan sonra da dəstəkləyəcəyik", - deyə bildirib.

Bu arada qeyd etmək yerinə düşər ki, Azərbaycan rəhbərinin "xarici qüvvələrin müdaxiləsinin yolverilməzliyi" ilə bağlı xəbərdarlığından bir neçə saat sonra baş verən hadisə iki ölkə arasında yaranmış səmimi münasibətlərdə Rəisi dönenmini sonlandırdı. İbrahim Rəisinin Azərbaycanla sə-

böhrəni ilə üzləşə bilər. Fakt budur ki, prezident Rəisi 85 yaşlı Ayetullah Xameneinin bəlkə də əsas mümkün varisi hesab olundu. İranın Ali Rəhbərinin başqa bir ehtimal varisi onun oğlu Müctəba Xamneyidir, lakin sonuncu prezident Rəisidən daha az populyardır və onun ən yüksək vəzifəyə təyin olunması ciddi müqavimətə səbəb ola bilər.

Bələliklə, her keçən saat İran prezidentinin helikopter qəzasında həlak olması bir sıra versiyani üzə çıxarır. Prezidenti daşıyan helikopter texniki, hava şəraiti, yoxsa sui-qəsəd nəticəsində düş(ürül)dü? Cavablar da hələlik ehtimaldır, çünkü, qəzanın dəqiq səbəbi belli deyil. Bunu isə mütəxəssislərin rəyindən sonra biləcəyik.

V.VƏLİYEV

BMT İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyası insanın iqlim sistemini təhlükəli müdaxiləsinin qarşısını almaq məqsədilə 1992-ci ilin iyununda Rio-de-Janeyro şəhərində keçirilmiş, Yer Sammitində imzalanmış sazişdir. COP (Conference of Parties) abreviaturunun ingilis dilindən tərcüməsi Tərəflər Konfransı deməkdir.

Tərəflər Konfransı İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının icrasına nəzarət edən ali qərarverici orqanıdır. Burada tərəflər Konvensiyaya üzv olan

miş nüfuz sahibi olan ölkədə belə tədbirin keçirilməsi ancaq məqsədə uyğun ola bilərdi ki, bunun üçün de Azərbaycan seçilib. Ümumiyyətlə, Azərbaycanın həm beynəlxalq aləmdəki nüfuzu, həm də ölkə daxilindəki stabil siyaseti, əminamanlıq, demokratik dəyərlərə verilən qiymət beynəlxalq təşkilatların ölkəmizə olan marağını və isteyini de artırmaqdadır. Buna görə də Azərbaycan önumüzdəki payız ayında ev sahibliyi edəcəyi bu toplantıda düşündürük ki, bir daha nüfuzunu, əhəmiyyətini nümayiş etdirə biləcədir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, COP

ti sədrliklərə uğurlu miras buraxıb. Ölkəmiz qlobal xarakterli mötəber tədbirləri yüksək səviyyədə təşkil etmek bacarığını dəfələrlə nümayiş etdirib. Bu, beynəlxalq birlik tərəfindən də qəbul edilib və təqdirlə qarşılanıb. Belə dünya səviyyəli və böyük tədbirləri təşkil etmək üçün ilk növbədə müasir infrastruktur və təhlükəsizlik əsas amillər arasında yer alır. Azərbaycan hər iki amile malik azsaylı dünya ölkələrindən biridir.

Eyni zamanda bu konfransın ehtiva etdiyi məsələlər bu gün bütün dünyani düşündürən, narahat edən məsələlərdir ki, bu problemlərin də həlli yollarının vacibliyini hər zaman Azərbaycan irəli sürmüşdür. Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev bütün müvafiq beynəlxalq tədbirlərde ekoloji tarazlığın qorunması, dünyada ekologiyanın inkişaf etdirilməsinin ümumilikde bəşəriyyət üçün verdiyi dəyəri hər zaman qızımız xətəle irəli sürmüşdür. Sadəcə ekoloji tarazlıq təbiətin qorunması faktorlarını ancaq təbiət hadisəsi deyil, eyni zamanda biz bunu geniş siyasi müstəvədə də dəyərləndirməliyik. Bu gün ekologiyanın, tarazlığın qorunması geləcəkde dünya insanların həyatının təhlükəsizliyinin təmin edilmesi mənasını da özündə ehətə edir. Bir daha düşündürük ki, bu, çox əhəmiyyətli konfransdır.

Sözügedən tədbirə ev sahibliyi etməklə ölkəmiz etraf mühitə verdiyi

AZERBAIJAN COP29 HOST

"COP29-a ev sahibliyi növbəti zəfərimizdir"

198 ölkədir. Əgər tərəflərin fərqli qərari olmasa, COP hər il keçirilir. COP-un ilk tədbiri 1995-ci ilin martında Berlinda baş tutub, katibliyi Bonn şəhərində yerləşir. COP-a sədrlik rotasiya esasında BMT-nin 5 regionunun - Afrika, Asiya, Latın Amerikası, Karib Hövzəsi və Avropa (Mərkəzi, Şərqi, Qərbi və digər) ölkələrinə keçir. Həmçinin bu regionlardakı qrup ölkələri arasında da sədrlikle bağlı növbələşmə mövcuddur". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında YAP Yasamal rayon təşkilatının sədri Bəxtiyar Nəbiyev deyib.

B.Nəbiyev bildirib ki, məlum olduğunu kimi bu ilin payızında ölkəmizdə çox əhəmiyyətli beynəlxalq tədbir - COP29 (BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasına Tərəf Dövlətlərin 29-cu Konfransı) konfransı keçirilecek: "Bu tədbir həm öz ehətə dairəsinə, həm iştirak edəcək qonaqların sayına, ehtiva etdiyi məsələlərin əhəmiyyətinə görə çox böyük nüfuzlu tədbir olaraq dəyərləndirilir. Belə mötəber tədbirə ev sahibliyi etməsi üçün etimad göstərilməsi Azərbaycanın nüfuzunu, gücünü, qüdrətini ortaya qoyur. COP29 konfransına ev sahibliyini Azərbaycan üçün 2024-cü ilin ən mühüm hadisəsi və ölkənin yaşıl iqtisadiyyata keçid strategiyasının məntiqi davamı kimi qiymətləndirmek olar. Bu missiyaya uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2024-cü il Azərbaycanda "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilib.

Prezident cənab İlham Əliyevin 2021-ci ilin 2 fevral tarixli Sərəncamı ilə tasdiqlənmiş "Azərbaycan 2030: Sosial-iqtisadi inkişafın Milli Prioritetləri" esasında ölkədə bərpəolunan enerji istehsalı siyasetinin strateji təməli qoyulub. Sənəddə qeyd olunmuş 5 Milli Prioritetdən biri "təmiz etraf mühit" və "yaşıl artım"la bağlıdır. Bu isə yaşıl iqtisadiyyata keçidə bağlı qarşıya yeni hədəflər qoyur.

Dünyada tanınmış və təsdiq edil-

iqlim dəyişikliyi ile mübarizədə çox vacib və dünyadan ən əhəmiyyətli konfranslarından biridir. Azərbaycanın bu konfransa Şərqi Avropa Qrupu ölkələri arasından yekdil qərarda ev sahibi seçilmesi ölkəmizə yüksək etimadın göstəricisidir. Bu konfrans Azərbaycanın neft-qaz ölkəsi olmaqla yanaşı, yaşıl iqtisadiyyati ne dərəcədə prioritet sahə kimi gördüğünü bütün dünyaya sübut edəcək. Beynəlxalq konfransın Bakıda keçirilməsi Azərbaycanın nüfuzunun daha da artmasına və ölkə reallığını dənizlərimizdə bu hədəflərdən kənarda qalmayıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev ölkəmizin işğaldan azad edilmiş torpaqlarını "Yaşıl enerji" zonası elan edib. Bu əraziyin 2050-ci ilədək "Netto sıfır emisiya" zonasına əvvələnən nəzərdə tutulur.

Beynəlxalq səviyyəli tədbirlərə ev sahibliyi etməyimiz göstərir ki, daha əvvəl də nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edən Azərbaycan üçün növbəti mərhələ olacaq. Bu mərhələ bütün dünyaya bir daha Azərbaycanın simasını, verdiyi dəyərlərin nümayişiనa əvvələnən nəzərdə tutulur.

Beynəlxalq səviyyəli tədbirlərə ev sahibliyi etməyimiz göstərir ki, daha əvvəl də nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edən Azərbaycan üçün növbəti mərhələ olacaq. Bu mərhələ bütün dünyaya bir daha Azərbaycanın simasını, verdiyi dəyərlərin nümayişi

önemi, böyük mənada isə sağlam bir dünyadan ələmətə qədər qazanmaq məqsədindən öncə qalmadığını göstərir. Statistik göstəricilər də Azərbaycanın niyyətini ortaya qoyur. Ölkəmiz 1990-ci ilə müqayisədə 2030-cu ilə qədər istixana qazlarının miqdarını 35% azaldılmasını hedəfleyir. 2030-cu ildən sonra isə daha iddialı hədəf müəyyən edilib ki, bu da 2050-ci ilə qədər istixana qazlarının miqdarını 40% azaldılmasından ibarətdir. Ermanilərin işğal zamanı viran qoymuşları ərazilərimizdə bu hədəflərdən kənarda qalmayıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev ölkəmizin işğaldan azad edilmiş torpaqlarını "Yaşıl enerji" zonası elan edib. Bu əraziyin 2050-ci ilədək "Netto sıfır emisiya" zonasına əvvələnən nəzərdə tutulur.

Beynəlxalq səviyyəli tədbirlərə ev sahibliyi etməyimiz göstərir ki, daha əvvəl də nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi edən Azərbaycan üçün növbəti mərhələ olacaq. Bu mərhələ bütün dünyaya bir daha Azərbaycanın simasını, verdiyi dəyərlərin nümayişi

Səbinə Hüseynli

Mətanət Məmmədova

Ariqlamaq istəyən oxusun!

Müasir dövrün dəblərindən biri də ariq olmaqdır. Ötən illərdə bu, kimin üçünsə dərd deyildi? Camaat əlinə düşənə yeyirdi, ta fikirləşmirdi ki, birdən kilo alaram. Kök kök idi, ariq da ariq. Ən əsasi isə o idi ki, nə ariqlığı, nə də köklüyü özü üçün dərd edən yox idi. Elə ki, müasirləşdik, Avropaya integrasiya etdik, Avropadan dərhal götürdüklərimizdən və tərzini çıxardıqlarımızdan biri də ariqlamaq, formada qalmaq oldu. Hə, bax, problem elə bu vaxt başladı. Xüsusişlə qadınlar böyük bir çətinliklə üz-üzə qaldılar. Yeyəsən, necə yeyəsən, yeməyəsən, necə yeməyəsən. Elə bil ki, qadınların acığına dövr də dəyişdi. Su da içdilərsə, kilo almağa başladılar.

Cəkisi artıq insanlara isə artıq cəmiyyətdə qəribə baxışlar formalışmağa başladı. Bu səbəbdən də qadınlar necə olursa-olsun, kilo verməyə, formaya düşməyə çalışıllar. Bunun üçün də müxtəlif yollar axtarmağa başlıdlar.

Məsələn, eksər qadınlar Ramazanda orucu məhz ariqlamaq üçün tutmağa başlıdlar. Bu oruc da belə oldu ki, səhərdən axşama ac qaldılar, axşamsa elə yeyib-icdilər ki, heç bir faydası olmadı. Əksinə, Ramazanın sonunda baxıldalar ki, əvvəlkindən də kilolu olublar. Belə olanda yene yeni yollar axtarmağa başlıdlar. Necə etməli ki, bu kilolardan xilas olmalı...

Hə, bu arada artıq qadınların isteklərini məlum olduğu üçün ariqlama preparatları da ölkəyə getirildi, mehsulları da. Qadınlar həmin preparatlardan, çaylardan istifadə etməyə başlıdlar. Neticəsi isə bu oldu ki, onlara qadın həmin preparat və çaylardan istifadə etdiyi üçün ölümcül vəziyyətə düşdü. Belə olanda isə onlardan da imtinaya başlıdlar.

Ariqlamağın yolunu plates, fitnesdə görənlər bu kimi zalların sayını artırmağa başlıdlar və sosial şəbəkələrə başlıdlar ariqlamağın bu yolunun reklamını aparmağa. Qadınlar da üz tutdular plates və fitnes zallarına. Bu dəfə nə baş verdi? Elə ağrırlarla, yanmalarla qarşılaşırlar ki, elə birinci gedisi də bu ariqlama metodundan vaz keçidilər.

Yaranmış şəraitdən yararlanan bəzi adamlar isə nə etdilər? Adlarını dietoloq qoyub başlıdlar sosial şəbəkələrdə ariqlama reseptləri satmağa. İnsafən onlar arasında həqiqi dietoloqlar da var. Lakin belə dietoloqların kölgəsinə sığınanlar da təessüf ki, az deyil. Beləliklə də yaxşı və pis dietoloqlardan alınan reseptlər bəzi qadınların istədikləri kiloya enmələri, bəzi qadınların isə elə olduğu kiloda qalması ilə nəticələndi.

Uzun sözün qisası, hazırda da qadınlar ariqlamaq üçün hansı əsulun daha semərli olmasını gündelik olaraq axtarmaqdadır. Yəni onlar ele bir əsul seçmək isteyirlər ki, həm yesinlər, həm də ariqlasınlar. Gözel-gözel şirniyyatlardan dadmamış olmasınlar, idmanla məşğul olub özlərinə əziyyət verməsinlər, mənşəyi bilinməyən preparatlardan, məhsullardan istifadə edib həyatlarını itirməsinlər.

Bəli, bütün bunların xaricində yeni bir yol, yeni bir əsul ne ola bilər ki, qadınları müəyyən kiloda saxlaya. Onlar gözel, cazibədar görünənlər? Bu, nə ola bilər? Əslində bize çox yaxın, lakin ağılmıza gətirmədiyimiz bir əsul var ki, hər bir qadın üçün çox əlçatandır ki... Bu, Tiktok-dur.

Maraqlıdır, deyilmə? Hələ onlarla sual da doğura bilər ki, Tiktok hara, ariqlamaq hara? Lakin böyük əminliklə deyirəm ki, ariqlamağın ən yaxşı əsulu gündə ən az 5-10 dəqiqə Tiktok sosial şəbəkəsində "gəzməkdir". Bu an insanın eti o dərəcədə tökürlər ki, ariqlamamaq mümkün deyil. Belə isə, sizə uğurlar arzulayıram, əziz qadınlar. Bir bunu da təcrübədən keçirin. Düşünürəm ki, peşman olmazsınız...

Ermənistanda yenə də ara qarışib, «dəftər» itib. At izi it izinə qarışib. Yəni, «Başlı başını saxlasın» məqamı yetişib. Məcəzi də olsa, soruşan olar ki, hansı «dəftər». Xarici havadarlarından ayrılan qul haqqının, erməni lobbisi və kilsələrinin yardım adı ilə ayırdığı haram pulları mənimsəyənlərin xalqa verəcəkləri xəyanət, əməl, haqq-hesab «dəftəri». Amma itib sözünün özü də ikibaşlıdır.

təcrid vəziyyətinə salan Serjik Hayastanda çırq işiğində axtarılan demokratiyanı anarxiyaya çevirdi. Hələ o zaman Ermənistən mətbuatında hadisələri eks etdirən videomateriallara əsasən bildirildi ki, 2008-ci ilin martında baş verənlərə görə əsas məsuliyyət Serjik Sarkisyanın üzərinə düşür. Çünkü həmin vaxt məhz o, güc strukturlarının İrəvana yeridilməsi əmrini veren səlahiyyətli şəxs olub. Dövlət siyasetlərinin əsasını təşkil edən terrorları da rəhbər şəxslər əllərində olan bütün resurslardan istifadə edərək törediblər. Hakimiyyəti

Cünki aranın qarışib, məzhebin itdiyi, hayların biri-birini diddiyi, siyasi partiyalar arasında rəqabetin gücləndiyi qarışq zamannda korruptioner ölkədə «gizli hesabların yazılılığı dəftər» in bilerəkdən itirilme variantı da diqqətdən yayılmamalıdır. Başqa sözle deyilsə, Ermənistanda 2008-ci ildə keçirilən prezident seçkiləri zamanı yaranan vəziyyət təkrarlanır. O zaman ölkə rəhbərliyinə namizədləyi irəli sürülən sabiq prezident Serjik Sarkisyanla bağlı respublikani bürüyən iştiasılar, etiraz aksiyaları bu gün de eyni sənərlər üzrə davam edir.

Ermənistən tarixinə «1 mart» hadisələri kimi yazılın o günlərdə baş verənləri haylar da, ölkədə çaxnaşma salan xarici dairələr də yaxşı xatırlayırlar. Hadise şahidlərinin dedikleri kimi, Ermənistənən əsl belası 2008-ci ildən sonra başlayıb. Həmin ilin martında hakimiyyəti zorla əle keçirən, əli Xocalı sakinlərinin qanına batan cinayətkar Serjik Sarkisyan öz haylarının qatili oldu. Dövlət başçısı kimi, Ermənistəni tamamilə iflasa sürükleyən, korrupsiyani çıxəkləndirib, ölkəni

zor gücüne əle keçirən cinayətkar dəstə Ermənistəni fəlakətə sürükleyib. Etirazçılar isə növbəti dəfə prezidentliyə namizədləyini irəli sürən Ermənistənin ilk prezidenti Levon Ter-Petrosyanın tərəfdarları idilər. Hadisələr zamanı etirazçılarla hüquq-mühafizə orqanları arasında baş verən toqquşmada 8 nümayişçi ve 1 hərbçi həlak olmuşdu. 33 polis eməkdaşı alıqları xəsarətlərə görə xəstəanaxaya yerləşdirilmişdi. Xəstəanaxaya müraciət edənlərin ümumi sayı texminən 230 nəfərə çatmışdı. Dəyənəklərdən və elektroşoklardan istifadə edən polislər aralarında qadınlar, uşaqların, yaşılların olduğu etirazçılar divan tutmuşdular. Bəzi mitinq iştirakçıları itkin düşmüşdülər. Levon Ter-Petrosyan isə ev dəstəklərini cəzası verildi. KİV-lərin fəaliyyəti ciddi şəkildə məhdudlaşdırılmışdı, polis «A1+» müxalifə informasiya agentliyini mühasirəyə almış və bu informasiya resursunun fealiyyəti dayandırılmışdı. Ölkədə 20 günlük fəvqələde vəziyyət elan olunmuşdu. Levon Ter-Petrosyan Fransa səfəriyinin qarşısında etiraz edənləri evə çağırmaq məcbu-

Seyx Nəsrullahsayaq saxta keşiş Baqrata türksayaq şapalaq tövsiyəsi

Ermənistən üçün çıxış yolu Azərbaycanla və Türkiyə ilə düşmənçiliyə son qoymaqdır

riyyetində qalmışdı. Görünür elə o illərdə də Ermənistən ipi Fransanın əlində imiş. Maraqlıdır ki, bu güne qədər «mart qatilləri» istintaqa cəlb olunmayıb.

Hayastan bu gün də çalxalanır. Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanın Azərbaycanla sərhədin delimitasiyası ilə bağlı siyasetinə qarşı İrəvana keçirilən etiraz aksiyalarının yaratdığı xaos dərinleşmək-lə respublikanın bütün bölgələrini əhatə edir. Qazax rayonundakı dörd kəndi öz həqiqi sahiblərinə qaytarılması barədə razılıq elə olunduandan, Nikol Paşinyanın «Bu kəndlər heç vaxt erməni kəndi olmayıb», «Onlar Azərbaycan kəndləridir», «Biz onları qaytarmalı idik» sözündən sonra quduzaşan revanşistlər hökumətin istefasını tələb edirlər. Daşnak kinindən və ədəvətindən, türkofobiya, Azərbaycanofobiya siyasetindən qaynaqlanan etirazlara başçılıq edənlər Paşinyana qarşı «impiment» təklifini irəli sürürler.

Kanada əsilli, öyrədilmiş və təlimatlandırılmış Erməni Apastol Kilsəsinin Tavuş yeparxiyasının arxiyepiskopu, sabiq prezident Robert Koçaryanı dəstəkləyən, onu yenidən hakimiyyətə gətirməyə çalışıyan Baqrat Qalstyanın başçılıq etdiyi etirazçılar hələ də küçələrde «miatsum» deyə bağıraraq yaxalarını çırırlar. Şeyx Nəsrullahın erməni variantı, ağ əbəli, qara niyyəti Baqrat isə güle-güle seyr etdiyi aksiyada zərərçəkənlər belə hesabla alırmış. Amma Baqrat təlimatçıları, Ermənistən qarışdırın daxili qüvvələr artıq dərk etməlidirlər ki, reallıdan imtina, qarşılurma, eskalasiya yolu ilə nəyəse-nail olmaq xəyalı ilə yaşamaq dövrü arxada qalıb. Koçaryanlar, sərkışyanlar azlıqda qalıblar. Hakimiyyəti əle keçirmək, köhne qəddarlıq, vəhşilik ənənələrinin davamını istəyənlərin qatarı çıxdan perron tərk edib. Əsas odur ki, revanşistlərdən fərqli olaraq erməni xalqı onları fəlakətə sürükleyənlərin mənfur niyyətlərini artıq anlaysıv. Ermənistən hakimiyyəti əle almağa çalışıan «Qarabağ klani» ilə yerli hayların didimələri, qarşılurmaları vəziyyəti daha da gərginləşdirir. Bir məsələni də nəzərə almaq lazımdır ki, hakimiyyət hərisləri olan Serjik Sarkisyan kimi, Robert Koçaryan da əslən Qarabağ ermənisidir. Bu baxımdan «Qarabağ klani»nın prosesləri özlərinə sərf edən istiqamətə, separatizmə, faşizmə apardığını dərk edən İrəvan erməniləri keçmiş

qapıların açılmasını istəmirlər. Hərəsi bir dairənin sıfarişlərini yerinə yetirən erməni siyasetçiləri arasındaki hərc-mərclik ölkədəki ikitirəliyi daha da gücləndirir. Vəziyyətdən çıxış yolu normal siyasetin yürüdüləməsinə maneə olan qüvvələri susdurmaq, Ermənistəndəki ictimai rəyi sülh sazişinin imzalanması istiqamətində formalasdırmaqdır. «Qarabağ klani»ndan narazı dəstələr, regionda sülh istəyən, hadisəleri realliga əsasən dəyərləndirən və son nəticədə Ermənistən Cənubi Qafqazda normal mövcudluğu istiqamətində səyər göstərən baş nazir Paşinyanı dəstəkləyənlər de az deyiller. Daşnakların, bölgədə sabitliyin pozulması üçün bütün vəsítələrdən istifadə edənlərin yalanlarından yoranlar, ikinci Qarabağ müharibəsində yaxınlarını itirənlər müxtəlif qrupların ve siyasi qüvvələrin yüzüllərə saqqız kimi əşyənlər «böyük Ermənistən» mifi və ya qondarma «erməni soyqırımı» bayatlarını gündəmə getirən saxta keşiş Baqratın kif atmış tezislərini dinləmək istəmirlər. Azərbaycanın kifayət qədər balanslaşdırılmış, beynəlxalq hüquqa əsaslanan və geosiyasi amilləri eks etdirən siyasetini dəstəkləyənlər de sözlərini deyirlər.

Ermənilər də görür ki, 2020-ci ilin 10 noyabrında Azərbaycan, Rusiya, Ermənistən arasında imzalanan üçtərəflə Bəyanatda nəzərdə tutulan bəndlərin həlli istiqamətində işlər davam etdirilir. Nəqliyyat-kommunikasiya layihələrinin əsas amili olan, beynəlxalq səviyyədə dəstəklənən Zəngəzur dəhlizinin bərpası üçün Azərbaycanın apardığı tikinti işləri sona çatmaq üzərdir. Bu sənədlərin reallaşması ilə bölgədə geosiyasi sabitlik tam təmin olunacaq. Əvvəlki illərdə Ermənistənən kənardan dəstək verən dünya gücləri də tədrīcən yeni reallıqlarla barışmağın vacibliyini dərk edirlər. Bu günlərdə Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşən Nikol Paşinyanın bəzi məsələlərlə bağlı razılışlığı hiss olunur. Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazirlerinin Almatıda keçirdikləri görüşlərin pozitiv nəticələri də vəsítəcilərsiz sülh sazişinin imzalanmasına ümidi artırır. Bir daha sübut olunur ki, Cənubi Qafqazda sülhün bərqərar olması, bütün region ölkələrinin iqtisadi tərəqqisi, bölge dövlətlərinin inkişafı və milli təhlükəsizliklərinin təminatı üçün inanılmış, etibarlı yol Ermənistənən Azərbaycan və Türkiyə ilə düşmənçiliyə son qoymasıdır.

Xuraman İsmayılovqızı

Azərbaycan-İran iqtisadi əməkdaşlığı bu sahələrdə böyük potensiala malikdir

Xəbər verildiyi kimi, mayın 19-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və İran İslam Respublikasının Prezidenti Seyid İbrahim Rəisinin iştirakı ilə Araz çayı üzərində inşa edilmiş "Xudafərin" hidroqovşağıının istismara verilməsi və "Qız Qalası" hidroqovşağıının açılış mərasimi keçirilib. Dövlət başçıları "Xudafərin" və "Qız Qalası" hidroqovşaqlarını işə salıblar.

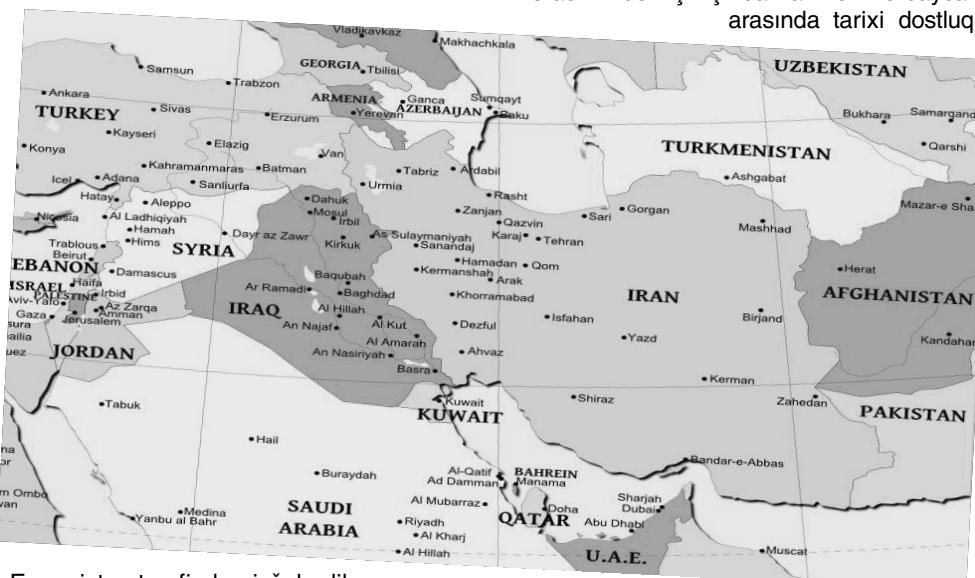
Qeyd edək ki, hidroqovşaqların layihələri Sovet İttifaqı ilə İran arasında 1977-ci ilin oktyabrında imzalanan razılaşma əsasında hazırlanıb. Layihələri 1990-ci illərin əvvəllərində yenidən işlənilən hidroqovşaqların tikintisi Azərbaycan ərazisinin 20 faizi

gücü 140 MWh olan "Xudafərin" və "Qız Qalası" su elektrik stansiyaları paritet əsasda ölkələrimizin maraqlarına xidmət etməklə Azərbaycan-İran təcrübəsində transsərhəd sulardan istifadənin örnəkləri olacaq.

Bu layihə təkcə Azərbaycana mövcud 252 min hektar torpaq sahəsi üzrə suvarmanın yaxşılaşdırılması və 12 min hektar yeni əkin sahələrinin suvarılması, illik 358 milyon kilovat-saat elektrik enerjisi istehsalı, 80 milyon kubmetr qaza qənaət imkanı yaradacaq.

Buradakı iki elektrik stansiyasında 540 meqavat enerji istehsal olunacaq. Bu, su diplomatiyası sahəsində bənzərsiz bir layihədir. Stansiyaların qoşulacağı "Cəbrayı" enerji qovşağı ölkəmizin Şərqi Zəngəzur və Naxçıvan bölgələri arasında yeni enerji bağışmasına xidmət edəcək. Bu layihələr, eyni zamanda, "yaşıl enerji" sahəsində ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirməsi üçün yeni perspektivlər vəd edir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev açılış mərasimindəki çıxışında İran və Azərbaycan arasında tarixi dostluq,

Ermənistən tərəfindən işğal ediləsi nəticəsində dayandırılsa da, sonrakı dövrlərde tikinti işləri İran tərəfindən davam etdirilib.

2020-ci ildə Vətən müharibəsi nəticəsində Azərbaycanın torpaqları, o cümlədən hidroqovşaqların tikildiyi ərazi işğaldan azad edilib. Araz çayının su ehtiyatlarından səmərəli istifadə olunmaqla elektrik enerjisinin istehsalı və əkin sahələrinin su təminatının yaxşılaşdırılmasına xidmət edəcək "Xudafərin" və "Qız Qalası" hidroqovşaqlarından su bəndlərinin tikintisi üzrə işlər tamamlanıb, su anbarlarının doldurulması işlərinə başlanılib. Hazırda "Xudafərin" su anbarında 503 milyon kubmetr, "Qız Qalası" su anbarında isə 42 milyon kubmetr su yığılıb ki, bu da ümumi tutumun 40 və 85 faizini teşkil edir. Buradakı iki elektrik stansiyasında 540 meqavat enerji istehsal olunacaq.

Su tutumu 1,6 milyard kubmetr olan "Xudafərin" və 56,75 milyon kubmetr su tutumuna malik "Qız Qalası" hidroqovşaqları, həmçinin hər bir təref üçün ümumi qoyuluş

mədəni bağlılıq və iqtisadi əməkdaşlığın daha yüksək səviyyəyə çatacağını vurğulayıb. Dövlət başçı bildirib ki, iki ölkə müxtəlif sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edir: "iki ölkəni birləşdirən layihələrin arasında təbii ki, nəqliyyat layihələri xüsusi rol oynayır. Bu gün nəinki ölkələrimiz üçün, daha geniş coğrafiya üçün böyük əhəmiyyət daşıyan Şimal-Cənub Nəqliyyat Dəhlizinin tamamlanmasına az qalıb. Həm İran ərazisində, həm Azərbaycan ərazisində dəmir yolu infrastrukturunun modernləşdirilməsi Şimal-Cənub Nəqliyyat Dəhlizini dönyünün en önemli nəqliyyat damarına çevirəcəkdir. Qeyd edək ki, Şimal-Cənub Nəqliyyat Dəhlizi üzrə keçən il yükdaşımaların həcmi 50 faizdən çox artıb. İranın Azərbaycan arası yüksək təcəssümənin artırımı da 50 faizdən çoxdur, dəmir yolu tam istismara veriləndən sonra bu rəqəmlər dəha da artacaq.

Bu gün, eyni zamanda, Ağbənd istiqamətində yeni avtomobil körpüsü tikilir. Bu körpü tikiləndən sonra o da Şimal-Cənub

Nəqliyyat Dəhlizinin bir hissəsi olacaq. Bu körpü təkcə Azərbaycanın əsas hissəsinə onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə birləşdirən körpü deyil, bu, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin bir parçasıdır. Qeyd etdiyim kimi, həm Şimal-Cənub, eyni zamanda, Şərqi-Qərb Nəqliyyat dəhlizlərinin bir hissəsi olacaq.

Qarabağ, Naxçıvan və Şərqi Zəngəzur bölgələri Azərbaycanda "yaşıl enerji" zonaları elan edilib. Bu bölgələr bizim ərazimizin təxminən 25 faizini təşkil edir. İşğaldan azad edilmiş torpaqlarda son 3 il ərzində 270 meqavat gücündə su elektrik stansiyaları inşa edilib. Bu stansiyaların istehsal gücünü 500 meqavata çatdırmaq üçün konkret program var və yaxın iki-üç il ərzində bu, həll olunacaq.

İran İslam Respublikasının Prezidenti Zati-alliləri canab Seyid İbrahim Rəisi qeyd edib ki, yaxın gelecekde birgə səyərlimiz su elektrik stansiyalarının açılmasına da nail olacaq: "ki milyard kubmetre yaxın su tutumu olan "Xudafərin" bəndi fəaliyyətə başlayır və bundan hamımız yaranacaq. Eyni zamanda, vətəndaşlar üçün 40 minden çox iş yeri yaradılır. Həmçinin əkin sahələri üçün və içməli su mənbəyidir. Ölkələrimiz arasında mehriban qonşuluq, qardaşlıq və dostluq münasibətlərinin inkişafını təmin edən siyasetin töhfəsi olaraq uzun illərdir fəaliyyət göstərən Araz, Mil-Muğan su anbarları və Araz Su Elektrik Stansiyasından sonra Araz çayı üzərində "Xudafərin" və "Qız Qalası" hidroqovşaqları və su elektrik stansiyaları layihəsinin həyata keçirilməsi göstərir ki, Azərbaycan və İran öz aralarındaki sərhədi davamlı şəkildə səmərəli əməkdaşlıq imkanlarına uğurla əlavə olacaq. İran hərbi sənaye, yüngül sənaye, yeyinti sənayesi, nanotexnologiya, tibb sahəsi, maşınqayırma və aqrar sektorunda güclü imkanlara malikdir və

Şimal-Cənub Dəhliz tam gücü ilə işe başladıqdan sonra həm qarşılıqlı ticarət, həm də tranzitdən hər iki ölkə böyük gəlirlər əldə edəcək. İki qardaş və qonşu ölkənin iqtisadi əməkdaşlıq potensialı inddiki həcmi dəfələrle yüksəkdir. Müxtəlif sənaye sahələrində, aqrar sektorun inkişafında tərəflərin bir-birinə yardım etməsi hər iki təref üçün faydalı olacaq. İran hərbi sənaye, yüngül sənaye, yeyinti sənayesi, nanotexnologiya, tibb sahəsi, maşınqayırma və aqrar sektorunda güclü imkanlara malikdir və

İran İslam Respublikasının sahib olduğu texnologiyanın daha bir göstəricisidir. Təbii ki, bizim mühəndislərinin çalışqanlığı və savadı nəticəsində bu, İranı bəndlərin tikintisi sahəsində dönyanın en əsas dörd ölkəsindən birinə çevirmişdir. Bu, həmçinin İranın qonşu ölkələrlə, xüsusiələ də Azərbaycanla həmin sahədə və digər sahələrdə əlaqələrinin inkişafına səbəb olur, eyni zamanda, Qarabağda əməkdaşlıqla bağlı önemlidir.

Fürsətdən istifadə edərək azərbaycanlı dostlarımızı da təbrik edirik ki, ölkənin suverenliyi və ərazi bütövlüyü bərpa etmişlər. Biz Qarabağın Azərbaycanın ərazisinin olduğunu səlis formada, tam açıq şəkildə bildirən ilk ölkələrdən biri olmuşuq. Bu bəlgədə, Qarabağda dirçəliş programı əsasında əməkdaşlığını hər zaman göstərməyə hazır olduğumuzu bir daha bildirmək istəyirəm. Kələlə-Ağbənd bölgəsində 140 kilometr uzunluğunda dəmir yolu və avtomobil yolu-

nun üzərində tikilən körpüler də strateji layihələrdir. Bu layihəni biz çox sürətlə davam etdiririk. Buraya gələrkən mən oraya baş çədim. Orada altı istiqamətdə işlər çox intensiv şəkildə davam etdirilir. Mən əməkdaşlışma və şəhərsalma nazirinə də təkidlə tapşırımdı ki, biz bu layihəni vaxtından əvvəl - 36 aydan da tez bitirib istismara vermeliyik. Çünkü bu, iki ölkə arasındakı əlaqələrdə çox önemli bir dəhəldir.

Mən son olaraq bildirmək istiyirəm ki, ola bilər, iki ölkə arasındakı əlaqələrin inkişafı bəzi güclərin xoşuna gələməsin. Amma əsas olan bizim maraqlarımızdır və iki ölkə arasındakı əlaqələr bizim üçün çox önemlidir".

Ümumiyyətlə, Azərbaycan-İran əlaqələri son illərdə getdikcə yüksəlir. İki ölkə arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq inkişaf edir-siyasi, iqtisadi, mədəni, elm və s. iqtisadi sahədə bir sıra müstərek müəssisələr yaradılıb- avtomobil zavodu, dərman fabriki və s.

Azərbaycanda 1000-dən çox İran şirkəti qeydiyyatdan keçib, İran Azərbaycana 4 mld. ABŞ dolları həcmində investisiya yatırıb. Azərbaycan və İran birgə layihələri çərçivəsində Neftçala Sənaye Məhəlləsində avtomobil zavodu uğurla fəaliyyət göstərir. Pirallahı Sənaye Parkında birgə eczaçılıq zavodu, Hacıqabul Sənaye Məhəlləsində avtobus istehsalı zavodu tikilir.

Azərbaycanın 50-yə yaxın şirkəti İran iqtisadiyyatına investisiya yatırıb. İranın Astara şəhərində dəmiryolunun çəkilməsinə Azərbaycan 60 milyon dollar investisiya ayırb.

Eyni zamanda, ticarət əməliyyatlarının dövriyyəsi ilə texminən 30 faiz artır. Hazırda bu rəqəm yarım milyard dollardan artıqdır, lakin iki ölkənin ticarət potensialı bundan dəfələrle yüksəkdir.

Şimal-Cənub Dəhliz tam gücü ilə işe başladıqdan sonra həm qarşılıqlı ticarət, həm də tranzitdən hər iki ölkə böyük gəlirlər əldə edəcək. İki qardaş və qonşu ölkənin iqtisadi əməkdaşlıq potensialı inddiki həcmi dəfələrle yüksəkdir. Müxtəlif sənaye sahələrində, aqrar sektorun inkişafında tərəflərin bir-birinə yardım etməsi hər iki təref üçün faydalı olacaq. İran hərbi sənaye, yüngül sənaye, yeyinti sənayesi, nanotexnologiya, tibb sahəsi, maşınqayırma və aqrar sektorunda güclü imkanlara malikdir və

Azərbaycanda bu sahələrdə müstərek müəssisələr yaradıla bilər. Azərbaycan isə neft sənayesi, energetika, kimya sənayesi kimi sahələrdə İrana öz töhfələrini vere bilər.

Turizm sahəsində əməkdaşlıq üçün də hər iki ölkənin böyük potensialı var. Azərbaycan İran vətəndaşları üçün, İran isə Azərbaycan vətəndaşları üçün çox sərfli ölkədir, həm qiymət cəhətdən, həm də təbiət cəhətdən. Yekun olaraq qeyd etməliyik ki, Azərbaycan və İran arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi üçün iqtisadi potensial böyükdür və qarşılıqlı investisiyaların artırılması hər iki ölkənin bundan faydallanmasına səbəb olacaq.

Azərbaycan və İran xalqlarının orta keçmişə, ortaq dinə, birge mədəniyyətə sahib olmasına hər iki dövlətin dostluq və əməkdaşlıq imkanlarını dəha da artırır. Şübhəsiz ki, iki ölkə arasında bütün sahələrdə münasibətlər getdikcə dəha da yüksək səviyyəyə qalxaçaq.

Elçin Bayramlı

Amerika Kapitolunun divarları arasında uzun müddətdir belə hallar yaşanmayan qalmaqla baş verib. Onun əsas personajı ABŞ Nümayəndələr Palatasının Ədliyyə Komitəsinin iclasında debat zamanı respublikaçı Marjorie Taylor Greene olub. Qalmaqla Greene tərəfindən məsələnin şəxsləşdirməsindən sonra yaranıb. Respublikaçılar Partiyasının ifrat sağ qanadının üzvü o qədər həddini aşış ki, hətta partiya üzvləri onun davranışını pisləyiblər. Bundan əlavə, qalmaqla iştirak edən respublikaçıların birlikdə spirtli içki içməsi də ehtirasları alovlandırib. Bu, şübhə yox, bir həqiqətdir.

Xəber verilir ki, ötən həftənin sonunda ABŞ Nümayəndələr Palatasının Ədliyyə Komitəsinin mühüm məsələ ilə bağlı iclası baş tutub. ABŞ-in baş prokuroru Merrick Garlandın mühafizəkar konqresmenlərin Co Baydeni xüsusi prokuror Robert Hurun suallarına cavablarının audio yazılarını onlara təqdim etmək xahişini rədd etdiyinə görə münasibətlər gərginləşib. Yada salaq ki, bir neçə ay əvvəl xüsusi prokurorun yazılı hesabatında məxfi sənədləri düzgün saxlamamaqda şübhəli bilinən prezident "yaxşı niyyətli, yaddaşı zəif olan qoca" adlandırlıb və bu esasla məsuliyyətdən azad edilməsi məsləhət bilinib.

Respublikaçılar seki mübarizəsində istifade etmək üçün istintaqın təfərruatlarını rəsmi olaraq tələb ediblər, lakin konqresmenlərin tələbi şəxsən Co Bayden tərəfindən prezident toxunulmazlığı hüququndan istifadə edərək əngəllənib. Amerika Ədliyyə Departamenti prezidentin tərəfini tutub və indi mühafizəkarların səyələri sayəsində Konqresə tabe olmamaq üçün məhkəmə araşdırması baş prokuror Garlandı hədələyə bilər. Məhkəmə-Hüquq Komitəsində çoxluğa sahib olan respublikaçılar məsələni Nümayəndələr Palatasının tam iclasında səsverməyə çıxarmaq qərarına geliblər.

Lakin mediada əsas xəber bu deyil, görüşdə baş verən digər hadisə qalmaqla yaradıb. Respublikaçı Marjorie Taylor Greene gündəmdən kənarda qalan və yalnız dolayı ilə Baş Prokurorun cəzalandırılması mövzusu ilə əlaqəli bir məsələ qaldırmağa qərar verib. O, gözlənilmədən demokrat həmkarlarından siyasi fəaliyyətləri üçün Nyu-Yorkda keçmiş prezident Donald Trampa qarşı məhkəmə prosesinə rəhbərlik edən hakim Xuan Manuel Merchanın qızının firmasından maliyyə alıb-almadıqlarını soruşmağa başlayıb.

İş eks-prezidente bağlı strukturların porno aktrisa Stormi Danielsə etdiyi ödənişlərin qanuniləndiriləndən gedir. İstintaqın məlumatına görə, Donald Tramp 2016-ci il prezident seçkiləri ərefəsində xanım Danielsə susmağa görə təzminat təyin olunmayan vəsaitlərdən ödəyib. Donald Trampın özü təqsirini boynuna almır və cavab olaraq təyin olunmuş hakimi qərəzli olmaqdə ittiham etməyə dəfələrlə cəhd edib.

Aprel ayında o, Truth Social-da hakimin "sertifikatlı Trump nifratçısı" olduğunu və qızı Lauren Merchanın firmasının yüksək rütbəli demokratlarla sıx əlaqələri

Bu şəhər demokratların qəzebine səbəb olub. Komitənin ən yüksək demokrat nümayəndəsi Ceymi Raskin heyrlənib: "Bu, hətta sizdən də aşağıdır, xanım Qin!". Demokratlar Partiyasının ifrat sol qanadına mənsub olan konqresmen Okasio-Kortez isə nəzakətsiz davranışına qərar verib və açıq şəkildə deyib: "Bu, iyənəcdir. Başqasının görünüşünə hücum edilməsinə necə cəsarət edirsən?"

Reytinglərin düşməsi Co Baydeni Donald Trampla debat etməyə razılaşmağa məcbur edib.

Ancaq simpatiyalar açıq şəkildə demokratın tərəfindədir. Xanım Qinindən sözlərinə görə bir neçə dəfə üzr istəməsi xahiş edildikdən

əcəkləmə veren Ceymi Raskin bildirib ki, o, qalmaqlın bəzi iştirakçılarının alkoqol sərxişlüğünün incidente səbəb olub-olmadığını öyrənmək niyyətindədir. "Mən heç bir içki görmədim, amma konqresmen Nyu Meksikodan olan Melani Stansberi bu suali qaldırdı. Binada içki olub və bu, araşdırmağa dəyər bir şəydir: həqiqətən spirtli içkilerin qəbulu olub", - deyə deputat bildirib. Başqa bir versiyaya görə, ehtirasların artmasına səbəb müzakirə iştirakçılarının yorğunluğu olub.

Əvvəlcə görüş səhər saat 11-ə təyin edilmişdi, lakin daha gec bir tarixə təxirə salınmalı idi. Əslində, qanunvericilər axşam saat 8-ə qədər müzakirələrə başlamadılar.

Qalmaqla, intriqa, içki

ABŞ Konqresində Respublikaçılar və Demokratlar arasında qarşıdurma getdikcə daha radikal formalar alır

olduğunu yazıb. Məlumatı həm aparıcı Amerika mediası, həm də məşhur respublikapərəst jurnalist Laura Loomer qismən təsdiqləyib. O, iddia edir ki, hakimin qızının tekçə Demokratlar Partiyasının nüfuzlu üzvləri ilə deyil, həm də Donald Tramp qarşı məhkəmə prosesində əsas ittiham tərefinin şahidlərindən biri - onun keçmiş vəkili Maykl Koenlə, bu ödənişləri ABŞ adından həyata keçirən şəxs - əlaqələri müəyyən edilib.

Donald Tramp və vəkilləri hakimdən imtina etməsini tələb ediblər, lakin o, neinki bunu etməyib, həm də müttəhime ciddi məhdudiyyətlər qoyub, ondan principial olaraq məhkəmə prosesini şəhət etməməyi tələb edib. Ümmülikdə, keçmiş prezident məhkəməye tabe olmadığına görə artıq 10 min dollar cərimə olunub. Donald Tramp susmağa məcbur olsa da, Marjorie Taylor Greene Konqresin qaydalarını pozmaqla da olsa, hakimin qərəzliliyi ilə bağlı məsələ qaldırmağa qərar verib.

Texasdan olan həmkarı Jasmine Crockett-in ritorik sualına cavab olaraq xanım Qin deyib ki, Demokratlar Partiyasının maliyyələşdirilməsinin və keçmiş prezidentin məhkəməsinin görünüşün mövzusu və Baş Prokuror Merrick Garland ilə əlaqəsi var: "Düşünürəm ki, onlar sizə saxta kirpiklərinizə mane olurlar".

və o, bundan imtina etdikdən sonra planlaşdırılmamış səsvermə baş tutub: 22 səs çoxluğu ilə Marjorie Taylor Greene susdurulub və onun iclasda yenidən çıxışına icazə verilməyib. Üstəlik, digər ifrat sağçı konqresmen, həm də şiddətli xəsiyyəti ilə tanınan Lauren Boebert gözlənilmədən Demokratlara qoşulub və müttəfiqinin cərimə meydancasında oturmasının daha yaxşı olacağı ilə razılaşıb.

Daha sonra Nümayəndələr Palatasının spikeri Mayk Conson da xanım Qinin hərəkətlərini pisleyib. Ardınca daha bir ince detal ortaya çıxb. "Fox News" kanalına

Məsələ burasındadır ki, Ədliyyə Komitəsinin üzvü olan bir neçə respublikaçı Donald Trampı bir daha öz ehtiramlarını bildirmək üçün Konqresdəki dinləmələrdə iştirak etməkdən, onun Nyu-Yorkdakı məhkəməsində iştirak etməyi üstün tutublar. The Hill-in qeyd etdiyi kimi, respublikaçılar məhkəmədə əsl fan-klub yaradıblar. Beləliklə, xanım Qin müəyyən mənada haqlı çıxb. Birbaşa olmasa da, eks-prezidentin məhkəməsi və baş prokurorun Konqresə tabe olmaması məsəlesi ilə bağlı görüş müəyyən qədər bağlı olub.

V.SALAH

Bütün dünya hadisələrinə rəğ-bən öz yolu ilə ahəstəcə addim-layan füsunkar baharın ətrafdakı gözəllikləri əhatəsində bu günlər bir musiqi adamı ayaq saxlamağa, onu dinləməyə vadar edir. Bu musiqi sanki barmaqların notlarının üzərində hərəkətlə birdən zilə qalxıb, birdən bəmə enməklə təbiətin ucsuz-bucaqsızlığında uzaqlaşır, yaxınlaşır.

Ətrafdakı çiçəklərin bir-birinə qarışan rayihəsi bu musiqinin ifaçılarından "söhbət açır". Çünkü o ifaçıların həyatı bu rayihənin onları çiçəyə çağırışı ilə başlar, kiçicik, sade daxmalarında bitər. Musiqi nə qədər gözəl

Arıların balladası...

olsa da, lakin ilk ağa gələn həmişə eşitdiyimiz bu söz olur: arı viziltisi. Yox, əslə vizilti deyil bu. Kim arıların sesini belə adlandırmış görsən? Bu sözün ilk səslənməsi belə, adama xoş gelmir, haradada insanı narahat edən, başağrısı gətirən bir səs təsirini bağışlayır. Nə qədər yanlış olmuş, bununla əslə razılaşmaq olmaz. Axi bu səs vizilti deyil, gözel bir musiqi əsəridir – balladadır. Adama bal kimi şışirin gələn balladanın xorla oxunan nəğmə, musiqi ilə müşayiət olunub, dramatik oyunlar və rəqslerlə başa çatan bir xalq poeziyası nümunəsi olduğuna nəzər saldıqda bu janrin, bəlkə, elə arılara istinadən yaradılması adamı çox düşündürür. Bəli, arıların balladası, bal balladası... Ağacların, güllerin, çiçəklərin bu möhtəsəm simfonik orkestrin üzvləri, təbiətin özünü isə dirijorlu olduğu, şövqle ifa olunan böyük bir musiqi bəstəsidir. Arıların zəhmət nəğməsidir.

Bahar gəlisi ilə qış boyu "evlərindən" bayır çıxmayan arıları yeni həyata, təbiətin qoynuna səsləyib. Dünyanın ən kiçik, lakin ən zəhmətkeş, kiçicik can-cüssələri ilə "evlərində" yaratdıqları qayda-qanuna, gördükleri işin keyfiyyətinə, ortalığa çıxardıqları zəhmət bəhrəsinə görə bütün canlılardan üstün olan arılar isə bu çağrıyla yeni iş mövsumuna başlayıblar. Budur, minlərlə arı güllü-ciçəkli çəmənlərde, bağçalarda iş başındadır. Diqqətim bu kiçik canlılardan birinin sehərdən bəri ciçəyin üzərindəki mücadiləsində ilişib qalıb. Bu kiçik varlığın simasında milyonlara arını Yer kürsəsinə bəxş edən Ulu Yaradanın onlara əmrini xatırlayıram: "Dağlarda, ağaclarda və insanların qurduqları çardaqlarda (evlərin damında, üzümlüklerde) özüne evlər tik (pətəklər sal) Sonra bütün meyvələrdən ye və Rabbinin sənə göstərdiyi yolla rahat, asanlıqla get!.. O arıların qarınlarından insanlar üçün şəfa olan müxtəlifrəngli (ağ, sarı, qırmızı) bal çıxar. Şübəsiz ki, bunu da düşünüb dərk edənlər üçün bir ibret vardır!" Və bir də həmin arının simasında Yaradanın bu kiçicik canlara sığdırı bildiklərini, onların fizioloji cəhətdən özlərindən dəfələrlə böyük varlıqlara faydalılığını düşünürəm. Düşünürəm ki, Ulu Yaradanın şüur bəxş etdiyi biz insanların bəzən 4-6 nəfərdən ibarət ailələrimizdə

yarada bilmədiyimiz düzəni böyük ailələşəklində yaşayın, bir-birinə yalnız qoxuları ilə tanıyan, her birinin öz işi, eməyi olan, günleri saniyəbəsəniye zəhmətə hesablanan arılar necə de gözəl şəkildə qura bilirlər. Bu bir arının timsalında milyonlarla arının yaranışını, yaşamını göz öbüne gətirirəm: onların yumurtadan çıxmalarını, bu yumurtaya qabıqlarını yenice çirtib həyata boyulan kiçicik vücuqlarını, qisa bir zamanda özlərindən böyüklerdən aldıqları "təlim və təhsilə", sənki illərin zəhmətkeş olduğunu düşünürəm. Budur, ciçəkdən-ciçəyə o incə qanadlarını ahəstəcə titrətməklə uçuşurlar. Kiçicik canlıları ilə saniyədə 250 dövrə vurur, bir saatda 15 kilometr sürətlə uça bilirlər. Ciçəklərin şiresini topladıqla vücuqları ağıllaşır, lakin bu onların uçuş cəldiyinə mane ola bilmir. Bu bapbalaca varlıqların ciçəklərdən şirəni sormaq üçün dili, eşyalara toxunub qoxusunu duymaq üçün bığıcıqları, özlərini qorumaq üçün neşətləri var. Həmin neşətlər insana toxunanda necə acı verirəsə, (Ulu Yaradanın hikməti ilə bu acıda da dərlərə dərman, çərə var) bu bədəndən axan baldan dadanda bir o qədər şirinlik duyulur.

Ciçəyin üzərindəki mücadiləsini tamamlayıb uçmağa başlayan bu arının gedəcəyi üvnəni düşünürəm. Həyatları pətəkdən ciçəyə, ciçəkdən pətəye qədər olan məsafəyə hesablanan arı hərə gedə bilər ki? Təbii ki, pətəye – mənziline. Budur pətək Kənardan sadə, çox kiçik bir qutu kimi görünən bu mənzildə ən müasir texnoloji avadanlıqlarla işləyən böyük fabrik və zavodların gündəlik istehsal gücündən defələrlə artıq bir iş prosesi var. Bu proses təbii yolla, sadəcə, böyük zəhmətən gerçəkləşir. Burada heç bir xammal kənardan alınır. Nə mum, nə süd, nə şeker, nə də su? Budur, bayaqlı ballada indi pətəyin ətrafında səslenir. Arılar bədənlərindən mum ifraz edib şan hazırlayılanların emeyini tamamlamaq üçün pətəye can atırlar. O şanlıarda insanların etdiyindən fərqli şəkildə, metrsiz, xətkəssiz, ölçüsüz, lakin çox böyük dəqiqliklə hazırlanmış hürçələri öz nektarları ilə doldurmağı, çölün-çəmənin min bir dadda, etirdə olan ciçəklərindən topladıqlarını insan üçün nemətə çevirmək naminə ilahi bir əmirlə uçu-

şurlar. Pətəkdə qızğın, bir o qədər də sırlı iş prosesi var: balı muma çevirənlər, mumdan şan düzəldənlər, şanı üfüqi, şaqılı hissələrə bölnənlər, hücrələr toxuyanlar. Erkək arılar, sürfə qoyub yeni minlərlə arının dünyaya gəlməsini gözləyən ana arılar, dünyaya gələn "bacı-qardaşlarını" südlə qidalandıran bəsleyici arılar, təmizlik işləri görən arılar, işə tələsən işçi arılar, pətəyin keşiyini çəkən arılar...

Bəli, ölkəmizdə hər il keçirilən "Arıçılıq məhsulları – bal festivalı"nda gördüyüümüz çeşid-çeşid bal, bal məhsulları, sən demə, bax bələ, minlərlə arının dəyişməz süjet xətti üzərindəki həyat tərzindən, zəhmətindən, bir də ki, yorulmadan səsləndirdikləri əmək balladalarından hasil olurmuş. Dadarkən ciçək ətri duyulan, nərgizi, bənövşəni, ərik, şəftali, alma ciçəklərini burnuna yaxınlaşdırılmışan kimi hiss olunan bal... Arıların balladasında da, ciçəyə, ətə, şirəye yönələn uçuşlarında da bu gözel yurdumuzdan aldıqları ilham, bu cənnətməkanın onlara verdiyi güc, ruh duyulur.

Kiçik, lakin böyük hissəyyata malik bu varlıqlar təmiz, oksigenlə bol, güneşli havanı hiss etmədən pətəkdən bayırı çıxarları? Ciçəklərin ətri, güllerin rayihəsini almadan uçuşalar mı? Bunlar olmasa, heç arılar var ola bilməz. Onların gül-ciçəkli yerləri özlərinə maskən seçməsinin də, elə arıçılığın bu yerlərdə daha geniş kənd təsərrüfatı sahəsi kimi formalşamasının və ildən-ildə inkişaf etməsinin səbəbi Yaradanın bəxş etdiyi bu füsunkar təbiət, əlverişli təbii-iqlim şərait, zəngin yem ehtiyatları bazasındırısa, digər səbəb isə bu bəxşishi dəyərləndirənlərdir. Arıçılığın inkişafı ilə bağlı imzalanın dövlət sənədlinin "Azerbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalına və emalına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin, "Azerbaycan Respublikası"nda arıçılığın inkişafının stimullaşdırılması haqqında" Sərençamın hədəfi ənənəvi arı cinslərinin yetişdiriləməsi, arı ailələrindən yüksək məhsul götürülməsi, arıçaların dövlət maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndiriləməsi, arıçılıq məhsullarının ixracının stimulasiyasıdır ki, bunlar artıq reallaşıb. Bu sahə üzrə müxtəlif tədbirlərin, o cümlədən

beynəlxalq və yerli əhəmiyyətli elmi-praktik konfransların keçirilməsi, arıçılara yaradılan münbit şərait – sahibkarların pulsuz dərman preparatları ilə təmin edilməsi, arıçılıqla məşğul olan təsərrüfat subyektlərinə kreditlərin verilməsi, arı yesişi, çərvivə (pətək) istehsalı sahəsinin yaradılması, arıçılıq təsərrüfatlarının fəaliyyətini əlaqələndirmək, arıçaların rastlaşıqları problemlərin vaxtında həllinə nail olmaq son illər bu sahənin inkişafına səbəb olub.

Bütöv-lükde, "Arıçılıq haqqında" qanunun qəbul edildiyi dövrdən sonrakı illərdə ölkədə arı ailələrinin sayı 4,4 dəfə, bal istehsalı 4,8 dəfə artıb. Bununla yanaşı, ötən müddədə arıçılıqla məşğul olan təsərrüfatların her birinə orta hesabla düşən arı ailələrinin sayı 11,1-dən 18,8-dək yüksəlib. 2022-ci ildə isə ölkədə mövcud olan 32 min 933

təsərrüfatda cəmleşen 656,1 min arı ailəsi he-sabına 7 min 446 tona yaxın bal istehsal edilib ki, bu da əvvəlki ilə nisbətən 9,5 faiz çoxdur. Bu, həm de müstəqillik illərində arıçılıq sahəsi üçün rekord gösterici sayılır.

Son illər təsərrüfat sahibləri arı ailələrini Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının ərazilərinə köçürürlər. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin məlumatına göre, 2023-cü ilin yaylaq mövsümündə işğaldan azad olunmuş ərazilərə 125 mine yaxın arı ailəsi aparılıb. Bu da öz növbəsində keyfiyyətli bal istehsalı ilə yanaşı, məhsuldarlığın artırılmasına geniş imkanlar yaradır.

...Çiçək, rayihə, musiqi, sevgi... Deyirlər ki, bal min bir dərədən dərmanıdır. Nə üçün? Nəzər salaq. Əgər dünyada tibbin üzünü ağ edən təbiətin min bir adlı bitkisindən, ciçəyində hazırlanınan dərmanlardırsa, koma vəziyyətinə düşən, ölümlə mücadele edən insanı bəzi tanış qoxular yenidən həyata qaytarırsa, xəstəliklər var ki, musiqi ilə çox effektiv müalicə olunursa və nəhayət, dünyani sevgi xilas edirsə, bu dörd ünsürdən yaranan bal niyə də dərdlərin dərmanı olmasın ki?..

Və son olaraq Albert Eynsteyn deyirdi ki, "Əgər arılar yer üzündən yox olarsa, insanın, sadəcə, dörd il ömrü qalar. Ari olmazsa, tozlanma, bitki, heyvan və insan olmaz". Odur ki, bu bahar da arıların balladası ilə həyat öz gözəllikləri ilə davam edir...

Mətanət Məmmədova

P.S. 20 May-Ümumdünya Arılar Günündə arıların balladasını dinləməklə onların həyatımız üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğunu bir daha anladıq. Və anladıqca bal istehsalının artırılmasının da vacib olduğunu dərək etməliyik. 2024-cü il yanvar ayının 1-nə Azərbaycan-da 597 min 336 arı ailəsi mövcud olub ki, bu da əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 54,8 min və ya 8,4 faiz azdır. Odur ki, bu sahənin inkişafı üçün əlimizdən gələni etməliyik. Çünkü həyatımızda arı və bal əvəz olunmazdır...

Əli Kərimli satqınılığın və xəyanətin simvoluna çevrilib

Hər bir siyasi partiyinin cəmiyyətin ictimai siyasi həyatında özü-nəməxsus rolu var. Xüsusiədə, hakimiyətə müxalif hesab oluna siyasi təşkilatın fəaliyyəti ölkənin demokratik proseslərinə və sosial-iqtisadi layihələrin düzgün və əsaslı formada həyata keçirilməsinə töhfə verən əsas amillərdəndir. Yetər ki, müxalif partiya qərəzli olmasın və hansısa xarici qüvvələrin təsirindən kənar fəaliyyət göstərsin.

"Xalq cəbhəsinin "Yurd" həqiqətləri" adlı kitabda Ə.Kərimlinin bölgüsülik fəaliyyəti, Ə.Elçibəyə xəyanəti, əqidə dostlarını satması və digər faktlar yer alıb

Təessüflər ki, hazırkı məqam Azərbaycan siyasi arenasında elə müxalifət partiyaları var ki, onlar dövlətin və xalqın maraqlarına uyğun siyaset yeridə bilmirlər. Bu da onların pula daha çox həris olmalarından irəli gelir. Onlar xarici fondların Azərbaycanla bağlı qərəzli sifarişlərini həyata keçirməkə böyük məbləğdə maliyyə yardımçıları alırlar. Məhz bu səbəbdən də AXCP və Milli Şura kimi qurumlar ABŞ-in və Avropanın qarantiq dairələrinin ölkəmizdəki təmsilçiləri hesab olunurlar. Zaman-zaman bu təmsilçilər icazəsiz aksiyalarla ictimai siyasi sabitliyi pozmağa, şər və böhtanları, dezinformasiya xarakterli informasiyaları ilə ölkəmizin imicinə zərbə vurmağı çalışıblar. Ona görə də AXCP və Milli Şuranın rehbərləri Əli Kərimlinin, Cəmil Həsənlinin adlarını çekəndə ilk olaraq "satqın" və "xəyanətkar" sözləri yada düşür. Bir növ satqınıqliq və xəyanət onların həyat fəlsəfəsi, fəaliyyət istiqamətidir. C.Həsənlə satqınılığı 2013-cü il Milli Şuranın sədrlik zəncirinin xaltasını boynuna keçirdikdən sonra həzm etməyə başlayıbsa, Ə.Kərimlinin umacı elə xəyanətdən yoğrulduğunu desək, səhv etmərik. Çünkü bu məxluq siyasi fəaliyyəti boyunca yaxın çevrəsini öz şəksi və siyasi maraqlarına qurban verib. AXCP-nin keçmiş sədri Əbülfəz Elçibəyin qardaşı oğlu Hürrü Əliyev faktlara istinad etməklə bildirib ki, Ə.Kərimlinin xəyanətləri ilə bağlı kifayət qədər faktları var. Onun sözlərinə görə, "Yurd" şefi "liderim" dediyi Ə.Elçibəyə belə xəyanət edib: "Əli Kərimli Əbülfəz Elçibəyin AXCP qərargahındaki kabinetinə dinləyici qurğu yerləşdirmişdi. Merhum Əbülfəz Elçibəyin otağından öz otağına dinləyici qurğu aparıcı birləşdirməsi faktını hamı xatırlayırlar. Onun Əbülfəz Elçibəy əleyhinə sifarişlə yazdırıldığı əlaqə, insanlıqa sığmayan məqalelər də hamı xatırlayırlar. Bu çirkin kampanyaya Elçibəy Türkiyədə ölüm yatağında olanda bele son verilmədi. Bu, adı xəyanət deyildi, Milli Azadlıq Hərəkatının və xalqın liderine, saf və qəlibəmiz bir insana qarşı yönəlmış çirkin, ləyagətsiz bir hərəkət idi. Əli Kərimli onu illərlə davam etdirdi. Bunu heç kim unutmayıb. Nə Elçibəy ailəsi, nə də Elçibəyçilər".

Əbülfəz Elçibəy deyirdi ki, Əli Kərimlinin bir əli mənim cibimdə, digər əli isə başqalarının cibindədir

Bu gün cəmiyyətdə sorğu aparılsa, hətta müxalif təmsilcilərlə müzakirələr keçirilsə, hər kəs Ə.Kərimlinin satqın və xəyanətkar şəxs olduğunu qeyd edər. AXCP sədrinin keçmiş müavini Razi Nurullayev metbuata açıqlamasında bildirilmişdir ki, Ə.Kərimli xaricdə maliyyə yardımçıları alımaq üçün hər cür çirkin vasitə və üsullardan istifadə edir. R.Nurullayev bildirib ki, aldığı böyük məbləğdə maliyyə vəsaitləri hesabına Ə.Kərimli xaricdə ailəsinə menzilər alıb: "Əli Kərimli heç yerde işləmədiyinə baxmayaraq övladlarını ən bahalı Avropa məktəblərində oxutdurub. Onun ən kiçik oğlu Londonda doğulub. Böyük oğlu Bakıda ən bahalı məktəb olan "Oxford"da təhsil alıb. İndi də Londonda ən bahalı universitetdə oxuyur".

Faktlar təsdiq edir ki, Ə.Kərimli pul əldə etmək, qrant layihələri qazanmaq üçün erməni lobbisi ilə belə əlaqələr qurmaqdan çəkinmeyir. Haqlı olaraq da zamanında Əbülfəz Elçibəy bil-

dirmişdir: "Əli Kərimlinin bir əli mənim cibimdə, digər əli isə başqalarının cibindədir". Ə.Kərimlinin xəyanətkar olması cəbhəçilərin nəşr etdirdikləri məqalələrdə, publisist əsərlərdə əks olunub. 2002-ci ilin iyulunda nəşr olunan "Xalq cəbhəsinin "Yurd" həqiqətləri" adlı kitabda cəbhəçilər Ə.Kərimlinin ələm-qəlləm əməllerini daha geniş və ehatəli şəkildə qeyd edirlər. Kitabda AXCP qurucuları olmuş və bu gün də AXCP sıralarında var-gel edən bir qrup cəbhəçi "Yurd"un rehbəri Ə.Kərimlinin partiya daxilində törətdiyi təxribatlardan, pozucusuluq fəaliyyətindən

bəhs olunur. "Xalq cəbhəsinin "Yurd" həqiqətləri" kitabda AXCP Ali Məclisinin 03 sentyabr 2000-ci il tarixli qərarına əsasən yaradılmış Xüsusi Komissiyanın 2 ilə yaxın müddətdə topladığı sənədlərə əsasən hazırlanmış hesabatı və AXCP mərkəzi orqanlarının "Yurd"la bağlı qəbul etdiyi qərarlar toplusudur. Kitabda Ə.Kərimlinin bölgüsülik fəaliyyəti, Ə.Elçibəy xəyanəti, əqidə dostlarını satması və digər faktlar da yer alıb. Ümmülikdə reallıq ondan ibarətdir ki, hər zaman birlilik, bərabərlik məsələsi səslənəndə, təklif və ideyası irəli sürüləndə Ə.Kərimli fərqli mövqə sərgileyib. Heç zaman ümumi maraqlara xidmet edə biləcək ideya ətrafında birləşməyə səy göstərməyib. Əksinə, birliyə can atanların yolunu kəsməyə, vəhdət yaratmaq istəyənlərə əngel olmağa çalışıb. Dəfələrə ölkəmizdə fəaliyyət göstəren siyasi partiyaların iştiraki ilə dəyirmi masalara təşkil olunsa da, Ə.Kərimli həmin dəyirmi masada iştirak etməkdən imtina edib. Həkimiyətin siyasi partiyalarla dövlət orqanları arasında konstruktiv əməkdaşlığın qurulmasına xidmet edən toplantıların, dəyirmi masaların keçirilməsi təşəbbüsünə Ə.Kərimli qoşulmayıb.

Mayın 16-da Azərbaycan Respublikası Prezident Administrasiyası tərəfindən təşkil olunan Milli Məclis Aparatının, Mərkəzi Seçki Komissiyasının, Hesablaşma Palatasının, Ədliyyə və Maliyyə nazirliklərinin, habelə 25 siyasi partiyadan nümayəndələrinin iştiraki ilə keçirilən görüşə də Ə.Kərimli qoşulmadı. Bu isə bir daha onu təsdiq edir ki, xarici maraqlı dairələrin trolu qismində çıxış edən Ə.Kərimli siyasi partiyalarla dövlət orqanları arasında konstruktiv əməkdaşlığın qurulması və inkişaf etdilməsində maraqlı deyil. Daha doğrusu, bu cür toplantılar onun başını ağırdır, gözlərini qaraldır, canına azar doldurur. Vəhdət partiyasının sədri, Milli Məclisin deputati Tahir Kərimli SİA-ya açıqlamasında bildirib ki, ilk dəfə idi ki, siyasi partiyaların və tərəflərin 90-a yaxın nümayəndəsi bir yere toplaşmışdı: "Görüşdə "Siyasi partiyalar haqqında" qanunun tətbiqi ilə bağlı məsələlər ətrafında ciddi müzakirələr apardıq. Bu görüşdə yalnız AXCP iştirak etmirdi. Hesab edirəm ki, burada iştirak etməyen partiya nə edir, özünə edir. Məsələn, AXCP deyirdi ki, erməniləri çıxarıb rusları getirib və ya Xankendi alınmalıdır. Halbuki bu məsələlər öz həllini tapdıqda onlar heç üzrxaqliq etmədilər". T.Kərimli haqlıdır, sayılamlarına görə Azərbaycan xalqından üzr istəmədi. Çünkü Ə.Kərimlinin üzündə nə abır, nə də həya var. Onun vücudu ümmülikdə xarici maraqlı dairələrin qərəzli sifarişləri, tapşırıqları ilə zəngindir. Bu isə onu məhvə sürükləyir.

İLHAM ƏLİYEV

"Bu torpaqların əsl sahibləri azərbaycanlılardır"

Azərbaycan 44
gündəlik Vətən mühabibəsindən 30 il işğaldə saxlanılan və Ermənistən vəhşi siyaseti nəticəsində yerləşən ekspertlərin torpaqları məsələsindən əsaslı formada həyata keçirilməsinə töhfə verən əsas amillərdən. Yetər ki, müxalif partiya qərəzli olmasın və hansısa xarici qüvvələrin təsirindən kənar fəaliyyət göstərsin.

O bildirib ki, elə ilk günlərdən hətta müharibə, hərbi əməliyyatlar davam edərək Azərbaycan dövlət qurumları nəqliyyat kommunikasiya xətlərinin - işıq, qaz, su xətlərinin

MÜNASİBƏT

çəkilməsi istiqamətində təcili addımla-
ra başlaşdı: "Bu ötən dövr ərzində yüz
kilometrlərlə yeni müasir standartlara
uyğun yollar çəkildi. Bir sırə sosial
obyektlər, yaşayış məntəqələrinin
tikintisi bu gün də süretlə davam edir.
Məlum olduğu kimi azad olunmuş əra-
zilərimizdə tez bir müddətdə bir neçə
hava limanı tikintisine başlanıldı.
İki hava limanı artıq istifadəye verilib.
Bu da Azərbaycan dövlətinin həm
siyasi iradesini nümayiş etdirir, həm
də bizim iqtisadi imkanlarımızın göstə-
ricisidir. Bütün bunlar həm azad olun-
muş əraziyimizdə son dərəcə yüksək
səviyyədə müasir şəraitdə yenidən
qurulması və bundan sonrakı mərhələdə
keçmiş məcburi köçkünlərin öz
doğma yurdlarına qaytarılması məqsə-
di daşıyır. Artıq biz son aylarında məc-
buri köçkünlərin öz doğma yurdlarına
qayıdışının, "Böyük Qayıdış"ın şahidi
oluruz. Bu da hər birimizi bir vətəndaş
kimi sevindirir. Bütün dünya azərbay-
canlılarını, Azərbaycan xalqını sevindir-
ir, qurur hissi keçiririk.

"Məlumdur ki, Ermənistən 30 il
ərzində Azərbaycanın işğal altında
saxladığı ərazilərini kütləvi şəkildə
minalayıblar. Bu gün paralel olaraq
minatımızla prosesi də həyata
keçirilir ki, yenidənqurma və
quruculuq işləri də rahat şəkildə həyata
keçirilsin. Bütün bunlar bizi sevindirir.
Biz hər bir Azərbaycan vətəndaşı
olaraq bununla fəxr duyuruq. "Böyük
Qayıdış"la bağlı çox böyük işlər həyata
keçirilir. Son aylarında yeni yaşayış
binalarının, yeni inzibati binaların,
sosial obyektlərin dayanmadan tikilib
istifadəye verilməsi və bu prosesdə
Azərbaycan Prezidenti cənab İlham
Əliyevin, birinci vitse-prezident
Mehriban xanım Əliyevanın xüsusi
diqqət və nəzarəti altında həyata keçirilir.

Cənab Prezident və Mehriban
xanım bu işlərin gedisi ilə hər ay, hər
həftə maraqlanırlar. Onlar tikinti mey-
dançalarına gedirlər, təməlqoyma
mərasimlərində iştirak edirlər. Həm də
yenidənqurma obyektlərin açılışında
iştirak edirlər. Biz bununla bütün
dünyaya həm də xüsusi mesaj vermiş
oluruz ki, tarixi torpaqlarımıza sahiblə-
nır. Bu torpaqların əsl sahibləri azərbay-
canlılardır. Onlar da öz tarixi torpaqlarına
sahib çıxırlar" - deyə o, əlavə
edib.

Söylü Ağazadə

Kioto Protokolu: gedəcək başqa dünyamız yoxdur

Kioto Protokolu 1997-ci ildə iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə üçün atılacaq addımların ən vacibidir deyə biliyik. Kioto Protokolu qlobal istilaşmə və iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə üçün beynəlxalq çərçivədir. O, BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçiva Konvensiyası çərçivəsində, Yaponiyanın Kioto şəhərində imzalanıb. Bu protokolu imzalayan ölkələr karbon qazı və istixana effektinə səbəb olan digər beş qazın emissiyalarını azaltmağı və ya bunu edə bilməyəcəkləri təqdirdə karbon ticarəti yolu ilə hüquqlarını artırmağı öhdələrinə götürübllər.

Protokol ölkələri atmosferə buraxdıqları karbonun miqdarını 1990-ci il səviyyəsinə endirməyi tələb edir. 1997-ci ildə imzallanmış protokol 2005-ci ildə qüvvəyə minib. Çünkü protokolun qüvvəyə minməsi üçün 1990-ci ildə ratifikasiya edən ölkələrin emissiyaları (atmosferə buraxdıqları karbonun miqdarı) yer üzündəki ümumi emissiyaların 55%-nə çatmalı idi və bu göstəriciye 8 il sonra Rusyanın da qatılması ilə nail olmaq oldu.

Kioto Protokoluna əsasən atmosferə buraxılan istixana qazlarının miqdarı 5%-e qədər azalmalı, sənaye, mühərriliklə nəqliyyat vasitələri və istilikdən qaynaqlanan istixana qazlarının miqdarını azaltmaq üçün qanunvericilik yenidən təşkil edilməli, daha az enerji ilə isitmə, daha az enerji istehlak edən nəqliyyat vasitələri ilə uzun məsafələrə səyahət, daha az enerji istehlak edən texnologiya sistemləri sənaye yerdən tələb olunmalıdır, nəqliyyat və tullantıların tekrar emalında ekologianın üstünlüyü əsas prinsip olmalıdır.

Atmosferə atılan metan və karbon qazının sürətini azaltmaq üçün alternativ enerji mənbələrinə diqqət yetirməyi, qalıq yanacaqların əvəzinə biyanacaqdandan istifadə etməyi, segment, dəmir-polad və əhəng zavodları kimi yüksək enerji istehlak edən müəssisələrdə tullantıların emalı imkanlarını artırmağı, istilik-elektrik stansiyalarında daha az karbon istehsal edən sistemlər və texnologiyaların işə salınmasını təhlükə edən saziş 160 ölkəni əhatə edir. Kioto Protokolunun məqsədi bütün dünyada təbii fəlakətlərin qarşısını almaq və iqlim böhranını aradan qaldırmaqdır. Bu protokolun məqsədləri sırasın-

mübarizə üçün konkret addımlar atılıb.

Bir çox ölkə daxili enerji itkisine səbəb olacağı üçün Kioto protokolunu imzalamayıb. Protokolu imzalamayan ölkələr Amerika, Angola, Əfqanistan, Mərkəzi Afrika Respublikası, Kot-d'Ivuar, Çad, Somali, Tacikistan, Fələstin, Vatikan, Tayvan, Konqo Respublikasıdır. ABŞ, emissiyaları azaltmaq üçün lazımlı olan investisiyaların istehsal etdiyi mal və xidmətlərin qiymətlərini artmağına səbəb olacağı, nəticədə bazar itki, işsizlik, iqtisadi və bu kimi itkiyə rəməz qalacağının düşüncərək

dadir. Protokolun birinci maddəsində ölkələr müqavilənin bütün şartlarına əməl etməyi öhdələrinə götürür. 2-ci maddədə deyilir ki, kənd təsərrüfatı istehsalında təbii və davamlı üsullar bütün dünyada yayılacaq. Buna görə hormon tə-

müyyətli dərəcədə azaldılaraq, daha təbii və sağlam istehsal fəaliyyətləri üçün lazımlı addımlar atılacaq. Kioto protokolunun 3-cü maddəsində bildirilir ki, saziş imzalayan ölkələr istixana qazı və karbon qazının səviyyəsini əhe-

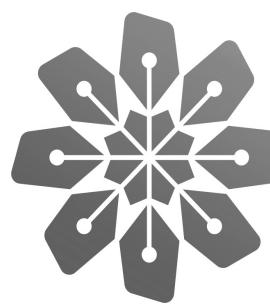

Kioto Protokolunu imzalamadı.

Protokolun əsas məqsədlərindən biri de ətraf mühitin çirkənməsini minimuma endirmekdir. Razılışmaya əsasən, hər bir ölkə havanın, suyun və torpağın çirkənməsini azaltmaq üçün radikal addımlar atmalıdır. Şüşə, plastik və metal məmulatların təkrar emalı üçün birgə tedbirler görülməlidir. Yeni filtri sistemlərinin istehsalı və bu sistemlərin istehsal məssesiələrində istifadəsi də Kioto Protokolunun məqsədləri sırasın-

miyyətli dərəcədə azaldacaq.

Digər maddələrdə yer alan əsas prinsiplər və tərəflərin riayət etməli olduğu qaydalara görə karbon emissiyalarını ən azı 5% azaltmaq ölkələrə qarşı bəzi sanksiyalar tətbiq olunacaq. Sazişin müvafiq maddəsinə əməl etməyən istənilən ölkə növbəti ilde istixana qazından istifadəni 30% azaltmalıdır. Ölkələr tullantıların azaldılması ilə bağlı aylıq və illik hesabatlar hazırlanmalıdır, hazırlanmış hesabatlar müəyyən edilmiş müddətdə Birləşmiş

Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkışafı
Agentliyi

*Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə
Ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb.*

Millətlər Təşkilatına təqdim edilməlidir. Qeyd edək ki, Avropa İttifaqının bütün üzv ölkələri Kioto Protokolunu imzalayıb. Kioto Protokolunun maddələri 191 ölkə tərəfindən qəbul edilib. Azərbaycan bu protokola Milli Məclisin 18 iyul

laqların əriməsi və okeanların səviyyəsinin yüksəlməsi kimi ciddi nəticələrə səbəb olacaq iqlim dəyişikliyinə getirib çıxarağı məlumdur.

Müxtəlif insan fəaliyyətinin qlobal istiləşməyə "təhfəsi" 49% enerji istifadəsində, 24% sənayeleşmədə, 14% məşələrin qırılmasında və 13% kənd təsərrüfatındadır. Qlobal istiləşmə Yer kürəsində həyati təmin edən ekosistemlərin vahid strukturunu hədələyən, minlərlə bitki və heyvan növünün yox olmasına səbəb olan, insan həyatına təsir edən və həddindən artıq istiləşmə, susuzluq, quraqlıq, habelə yanğın kimi digər meteoroloji fəlakətlərin artmasına səbəb olan hadisədir.

Dünyada əhalinin sixlığının həddindən artıq artması, intensiv miqrasiya və urbanizasiya, həyat səviyyəsinin yüksəlməsi, sənaye istehsalının artması nəticəsində neft, kömür və təbii qaz kimi qalıq yanacaqlardan istifadə, son 150 ilde həddindən artıq miqdarda istismar edilmiş torpaq, örtüyünün dəyişməsi nəticəsində atmosferə coxlu miqdarda zərərlə qazların buraxılması qlobal istiləşməyə səbəb olan ən mühüm amillərdir.

Hesablamalara görə, 2002-ci ildə dünya miqyasında atmosferə atılan istixana qazlarının 13,6%-i Çinin payına düşüb. Hindistan 4,2%, ABŞ 36,1%, Avstraliya isə 2,1% üçün cavabdehdir. Bu göstəricilərə görə ABŞ birinci, Çin ikinci, Hindistan isə beşinci yerdedir.

Təbii və ekoloji tarazlılıq qorumaq, insanların, canlıların və onların nəsillərinin həyatı hüquqlarını təmin etmek, yer planetini gelecek nəsilləre yaşılacaq vəziyyətdə vermek üçün dönyanın bütün ölkələri öz maraqlarından imtina edərək həm Kyoto protokolunun, həm də Paris sazişinin tələblərini həyata keçirməlidir. Gedəcək başqa bir dönyümüz olmadığı üçün, evimiz olan planetimizi qorumaq üçün biz bu müharibədə təbiətə güzəştə getməliyik. Həm Kyoto protokolu, həm də Paris sazişi bu istiqamətdə ciddi addımlar vəd edən yol xəritəsidir.

Lala Mehrali

Köhnə avtomobillər dövrüyyədən necə çıxarılaçaq?

“Keçmiş Sovet ölkələrində, xüsusən də, Azərbaycanda avtomobil xüsusi qiymətli əmlak hesab olunur. Ona görə də insanlar köhnə avtomobilərdən hələ də asanlıqla əl çəkmir. Köhnə avtomobilən maksimum dərəcədə faydalana maşa çalışır. Təsadüfi deyil ki, hazırda ölkəmizdə olan avtomobilərin çox hissəsi 20-30 il istismarda olan maşınlardır.

Bölgələrdə hətta 50-60 yaşlı avtomobiləre də rast gəlinir. Bu da bizlərdə avtomobile xüsusi önəm verilməsindən qaynaqlanan haldır”. Bu sözləri SIA-ya danişan iqtisadçı Fuad İbrahimov deyib. O bildir ki, ölkəmizdə əhalinin çoxu şəxsi avtomobil həvəskardır: “İctimai naqliyyat na qədər elçatan olsa belə, insanlar şəxsi avtomobilə gəzmək isteyir. Ona görə də heç kim köhnə avtomobilən əl çəkmir. Beşən rast gəlinir ki, avtomobilin yaşı sənəddə 35-40 il göstəriləsə də,

iQTİSADÇI DANIŞDI

baxırsan ki, təmirdən yenice çıxıb. Bizdə təkcə avtomobilin bəni yox, bütün hissələri asanlıqla və ucuz qiymətə dəyişdirilir. Bundan əlavə yeni avtomobilər kifayət qədər baha olduğu üçün bir çox insanlar köhnə avtomobilindən əl çəkmir”.

Ekspert hesab edir ki, məhz bu səbəbdən köhnə avtomobilərin dövrüyyədən çıxarılması mental xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla həyata keçirilsə, daha yaxşı olar: “Elə edilmelidir ki, vətəndaş yeni avtomobil almaq üçün hansısa şəkildə imkan qazansın. Əks təqdirdə köhnə avtomobiləri dövrüyyədən çıxarmaq çətin olacaq. Məsələnin inzibati yolla həlli isə narazılıqlara səbəb olacaq. Çalışmalıyıq ki, istismarçı ləp 50 yaşı olan avtomobiləndə gelir əldə etsin. Yoxsa heç kim köhnə avtomobilini rahatlıqla utilizasiyaya verməyəcək. Son anda vətəndaş köhnə avtomobilini hissə-hissə satmaq istəyəcək. Yerde qalan hissəsinə isə “metallom” a verəcək. Bax, bu səbəbə görədir ki, Azərbaycan “avtomobil qəbiristanlığı” olmayı tək-tük ölkələrdəndir”.

Ləman Sərraf

Azərbaycan cüdoçuları İspaniyada 6 medal qazanıblar

*Azərbaycanın gənc cüdoçuları
İspanyanın Malaqa şəhərində
keçirilən Avropa Kubokunda
6 mükafat qazanıblar.*

Azərbaycan Cüdo Federasiyasının mətbuat xidmətindən SIA-ya verilən məlumatə görə, idmançılar yarıçı 2 qızıl, 1 gümüş və 3 bürünc medalla başa vurublar. Yığma medal əyarınları görə ümumi hesabda 3-cü, oğlanlar arasında isə 2-ci yeri tutub.

Sonuncu gündə Süleyman Şükürov və Əli Hacızadə (hər ikisi 81 kq) finalda üz-üzə gəliblər. Şükürov qızıl, Hacızadə gümüş medala sahib çıxb. Tuncay Şamil (90 kq) bürünc, Kənan Nəsibov (+100 kq) qızıl mükafat əldə edib. Daha əvvəl Məhəmməd Musayev (66 kq) və Aydin Rzayev (73 kq) üçüncü yeri tutublar.

“SƏS” qəzetinə abunə kampaniyası davam edir!

«SƏS» QƏZETİNƏ
ABUNƏ OLMAQ İSTƏYƏNLƏR
AŞAĞIDAKI YAYIM
ŞİRKƏTLƏRİ İLƏ ƏLAQƏ
SAXLAYA BİLƏRLƏR

1. Azərpoçt Poçtdaşımı Mərkəzi – 0125984955, 0552004544
2. Azərmətbuat Yayım MMC – 0124411991, 0124404694
3. Səma Mətbuat Yayım – 0125940252, 0503336969
4. Pressinform MMC – 0125115191, 0504560835, 0553156002
5. Qaya Mətbuat yayım – 0125667780, 0502352343
6. Qasid Mətbuat Yayım – 0124931406, 0124938343
7. F.Ş.Ruhid Hüseynov – 0124349301, 0505357898
8. Ziya LTD – 0124977696, 0503067744

1 nüsxə 1 aylığı 13.20 AZN
6 aylıq 79.20 AZN
1 illik 158.40 AZN

ABUNƏÇİLƏRİMİZİN
XİDMƏTİNDƏYİK
Müraciət, şikayət, yazı,
təbrik və başsağlıqlarınızı
dərc etməyə hazırlıq!

Lisey və gimnazialara qeydiyyat başlayıb

2024–2025-ci tədris

Bakı şəhəri və ölkənin müxtəlif bölgələrində yerləşən bir sıra lisey və gimnazialara şagird qəbulu mərkəzləşdirilmiş imtahanla həyata keçirilir. Bu barədə SIA-ya Elm və Təhsil Nazirliyindən xəbər verilib. Ərizə qəbulu 20 may – 13 iyun tarixlərini əhatə edəcək. Validəyn (və ya qanuni nümayəndə) şəxsi kabinetində “Sorğu yerləşdir” bölməsinə daxil olaraq “Mərkəzi imtahanla qəbul” düyməsini sıxmaqla imtahanın keçiriləcəyi mərkəzi seçməlidir.

İmtahan zamanı şagirdlərə tədris dili və riyazi təfəkkürölçəm standart və qeyri-standart suallar təqdim olunacaq. Şagirdlər imtahanda topladıqları bala müvafiq olaraq təhsil almaq istədikləri lisey və ya gimnaziaların seçimini aparmalıdır. Qeyd edək ki, lisey və gimnazialara qəbul imtahanı aşağıdakı tarixlərə keçirilecek:

- 21 iyun – 7 və 8-ci siniflərə qəbul
 - 22 iyun – 6-cı siniflərə qəbul
 - 23 iyun – 5-ci siniflərə qəbul
- Mərkəzləşdirilmiş qaydada qəbul prosesi həyata keçiriləcək lisey və gimnaziaların siyahısı, eləcə də ətraflı məlumat üçün linkə daxil ola bilərsiniz: <https://bit.ly/3yugIS7>

PSİKOLOQ İZAH ETDİ

**Baş redaktor:
Bəhrəz Quliyev**

Ünvanımız:
Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyli
küçəsi, 66.

Səhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az

“ƏLİNÇƏ” AZƏRBAYCAN XƏYRİYYƏ
CƏMIYYƏTİNİN ORQANI.
QƏZET 1991-Cİ İL
YANVARIN 11-DƏN ÇIXIR
Tel: 598-33-90
Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi
ilə müəllifin mövqeyi
üst-üstə düşməyə biler.

**Qəzet bazar və
bazar ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur**

Tiraj: 3200